

2 СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР

Биз сиёсий технологияларга нафақат фан сифатида, балки доимий ривожланишда бўлган амалий восита сифатида караши-миз лозим.

4-5

МУНОСАБАТ

Мамлакатимиз шаънига тухмат килаётгандарнинг ўзи келиб ҳақиқатни кўрсинг: тинчлик ва тутивлик мукаддас заминда оддий сўз эмас, балки кундалик ҳаёт тарзидир.

6

ДИНИЙ БАГРИКЕНГЛИК

Ўзбекистондаги пра- вославие динидагилар- нинг кўпчилиги руслар, украинлар, грек ва бошқа миллат вакилла- ри. Улар бу меҳмондўст ўлкада ўзларининг ҳақиқий ватанларини топдилар.

12

МУҲОКАМА УЧУН МАВЗУ

Ёшлар тарбияси ҳамманинг иши. Бу масъулиятли ишдан хеч ким ўзини четта олиши мумкин эмас. Чунки келажак тақдири кўп жиҳатдан бугун биз ёшларимизни қандай тарбиялашимизга боғлик.

КУЧЛИ ДАВЛАТДАН – КУЧЛИ ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИ САРИ

Нашр индекси - 131

ЖАМИЯТ

ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ГАЗЕТА

2006 йил 1 декабрь № 11 (11)

ВАТАННИНГ МУНОСИБ ВОРИСЛАРИ

Мамлакатимизда ёш авлоднинг ҳар томонлама баркамол, етук шахс сифатида вояга этиши учун кўнника ва шароит аллақачон шакланиб бўлган. Буни 29 ноябрь куни пойтахти мазмун «Айдар-Арнасой» кўлларида самарали фойдаланиш – экологик барқарор тараққиёт гарови» мавзусида давра сұхбати ташкил этиди.

Ўнда Айдар-Арнасой кўлларининг савдо беглланган нархи – 190 сўм

ҲАФТАНИНГ МУҲИМ ВОҚЕАЛАРИ

■ 24 ноябрь куни матбуотда Ўзбекистон Республикаси Ташкилар вазирилгининг Баёноти эълон килинди.

■ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Агарар, сурхжалиги масалалари ва экология кўмитаси 24 ноябрь куни Жиззак вилоятида «Айдар-Арнасой» кўлларида самарали фойдаланиш – экологик барқарор тараққиёт гарови» мавзусида давра сұхбати ташкил этиди. Унда Айдар-Арнасой кўлларининг сурхжалиги ресурсларидан, шунингдек, экотуризм салоҳиятидан самарали фойдаланиш масалалари мухокама этилди.

■ Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 28 ноябрь куни Мустақил Давлатлар Ҳамдустлиги Давлатлар раҳбарлари Кенгашининг Беларусь пойтати Минск шаҳрида бўйлаб ўтган мажлисида иштирок этиди.

■ 30 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг саккизинчи ялпи мажлиси ўз ишини бошлади.

■ 30 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг Конституцияси қабул килинганинг ўн тўрт йиллиги муносабати билан амнистия тўғрисидаги қарори қабул килинди.

Элмурод ЭГАМКУЛОВ

Курултойда «Камолот» нинг туман, шаҳар ва вилоят бўлимларидан делегатлар, Олий Мажлиси сенати аъзолари ва Конунчилик палатаси депутатлари, вазирлик ва идоралар, жамоат бирлашмалари раҳбарлари, иқтисодиётнинг барча тармоқлари, маънавиятмáрифат соҳаси вакиллари иштирок этилар.

Харакатни ёшларнинг мустақил ҳаётга дадил кадам кўйиши, кишлек жойлардаги йигит-қизларни иш билан таъминлаш, жисмоний тарбия ва спорт билан шугулланиши, соғлом турмуш кечириши учун имконият туғдирish, ёшлар газетаси

фаатларини ҳар томонлама ҳимоя қилишга қодир бўлган ташкилотга айлантириш мухом масала эканлиги қурултойнинг мазмун-моҳиятини белгилади.

Анжуман қатнашчилари Марказий Кенгаш раиси Акром Алимовнинг хисоботи хамда раиси ўринbosari Гулруҳ Аъзамованинг Дастанур ва Низомнинг янги лойиҳаси бўйича қирган мъурзасини атрофлича мухокама килдилар. Дастанур ва Низомга қўшимча ва ўзгаришлар киритиш борасида Ҳаракат фаолларидан 5300 дан зиёд таклифлар тушди. Бу таклифлар Ҳаракатнинг бошлангич ташкилотлари, шунингдек, маҳсус очилган интернет асосида олиб бориши белгиланди.

Хусусан, янги таҳирдаги Дастанурда «Камолот» ўз фаолиятини демократик хукукий давлат ва фуқаролик жамиятини курниш, ижтимоий-иктисодий соҳалар, шунингдек, истеъододли ва қобилияти ёшларни кўллаб-куватлаш, спорт ва жисмоний тарбияни ривожлантириш, ёш авлод саломатлигини мустаҳкамлаш, халқaro ҳамкорлик соҳаларида фаол иштирок этиш каби мақсад ва вазифалар асосида олиб бориши белгиланди.

Хусусан, янги таҳирдаги Дастанурда «Камолот» ўз фаолиятини демократик хукукий давлат ва фуқаролик жамиятини курниш, ижтимоий-иктисодий соҳалар, шунингдек, истеъододли ва қобилияти ёшларни кўллаб-куватлаш, спорт ва жисмоний тарбияни ривожлантириш, ёш авлод саломатлигини мустаҳкамлаш, халқaro ҳамкорлик соҳаларида фаол иштирок этиш каби мақсад ва вазифалар асосида олиб бориши белгиланди.

Низомда эса ёшларни касбга йўналтириш ва иш билан таъминлаш, тадбиркорликни ривожлантириш, ижтимоий ёрдам марказлари, тармогини қенгайтириш, уларнинг иходий ва интеллектуал қобилиятини ривожлантириш борасида бошқа жамоат ташкилотлари фаолиятини кўллаб-куватлаш каби вазифалар ўз ифодасини топди.

Делегатлар Дастанур ва Низомга киритилган янги қўшимча ва ўзгаришларни маъқулладилар.

Анжуманда «Камолот» ЁИХнинг ўтган йиллардаги фаолияти, айниқса, унинг Дастанур ва Низом талабларини бажариш, ташкилот томонидан ёшларнинг орзумидларини рўёбга қиقا-

риш, уларни жамиятимизнинг ижтимоий-маънавий ва иқтисодий янгиланиш жараёнида ўз ўрнини топишига кўмаклаши борасида олиб борган ишлари, афсуски, кўнгилдагидек эмаслиги, като-камчиликларга йўл кўйилганлиги тъақидланди. Шу боис «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгаши раиси ва аъзоларини, вилоят кенгашлари раҳбарларининг қурултойнинг асоси мусаласига айланди.

«Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий Кенгаши раиси этиб Акром Алимов сайланди. Шунингдек, раиснинг тўрт нафар ўринbosari, Марказий Кенгашининг 61 нафар аъзоси, вилоят кенгашлари раислари, 13 кишидан иборат Назорат-тафтиш комиссияси аъзолари ҳам сайландилар.

Бугун биз хукуқий демократик давлат қуриши
ва кучли фуқаролик жамиятини
шакллантириши ўйлидан дадил бораяпмиз. Бу
янгиланишлар жарагёнина эса одамлар онгидаги
демократик қадриятларни мустаҳкамлаши
билин чамбарчас ҳолда амалга ошириши
тақозо этилади.

Гули ЖАҲОН

ФУҚАРОЛИК жамиятини үрганиш институттида «Замонавий сиёсий технологиялар бўйича мутахассис ва мураббийларни тайёрлаш» иккى ҳафталик ўкув курси ташкил этилди. Қизғин мунозаралар, савол-жавоблар асосида ўтётган бу курслар давомида Узбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Давлат ва жамият курилиши академияси, Фуқаролик жамиятини үрганиш институтти, Тошкент давлат юридик институтти, сиёсий партиялар, мусассалар эксперталарининг хамда Германия ва Россиядан ташриф буюрган олимларнинг турли маълумотларга бой чиқишлари машғулотларни иштирокчиларида катта таасусот колдирганини куйидаги муроҷазалардан ҳам билиб олиш мумкин.

Азизбек РУСТАМОВ,
«Миллий тикланиш» ДП
Марказий Кенгаши мутаҳассиси:

— Фуқаролик жамиятини шакллантиришда сиёсий тажриба, сиёсий етуклиларни ташкил топган мухим воеа таҳсиси:

Худди ана шу мақсадлар кўзда тутилган курслар таш-

ни шакллантириш, ижтимоий, иқтисодий, сиёсий ислоҳотларни олиб боришига салмоқли таъсир кўрсатади. Бу борада ечинини кутаётган муаммолар ҳам ўйқэмас. Биз машғулотлар давомида ана шу масалаларни ўртага ташлаб, баҳс-му-

ловга сайлов тугаши билан-нок киришиши лозим. Одатда сиёсий партиялар фоалиятида сайлов тугагач, со-кинлик пайдо бўлади ва на-вbatдаги сайловларга яқин қолганда компаниябозлик, шошма-шошарлик билан номзодлар танлаш, номига-ютуқ муқаррардир. Сиёсий жараёнларда ҳар бир партия ўз лидери, ўтган сайловда депутатларининг кандай фоалият кўрсатади, дастурий вазифаларни қайтириш амалга ошира олганлиги билан баҳоланишини кўпсонли электорат олдида намоён этиши ва уларнинг партияга нисбатан ижобий қарашларини сақлаб қолиши мухим аҳамият касб этади. Ўқув машғулотлари давомида сиёсий технологияларнинг ана шундай нозик қирралари ҳақида янада кўпроқ маълумотларга эга бўлди.

Бахридин РАҲМАТОВ,
«Адолат» СДП Тошкент вилюоти кенгаши хотиби:

— Жамият ҳаётини янада демократлашириш, мамлакатни модернизация килишда халқнинг фидойилиги, фуқароларнинг сиёсий етуклигини таъминлашда сиёсий партиялар мухим ўрин тутади. Ижтимоий-иқтисодий ва хукукий соҳаларни муйайн қонуналар асосида либераллаширишни узлуксиз тарзда амалга ошириша «давлат ва жамият ўртасидаги кўпприк» мақомини олган сиёсий партияларнинг ижтимоий-сиёсий нуғузини янада кўтариш зарурияти

жамият ислоҳотидаги фоалитироқи деб биламиш. Бу эса партия фоолларидан сиёсий ва дунёвий билимларни чукур үрганишни таълаб қўлади.

Худди ана шу мақсадлар кўзда тутилган курслар таш-

нозаралар давомида тегишли жавоблар олаляпмиз. Жумладан, энди биз технология тушунчагига нафакат фан сифатида, балки доимий амалиётда бўлган ҳаракат сифатида мурожаат этишимиз, жаравёnda ўзимиз фооллик кўрсатишимиш шарт. Шунингдек, сиёсий партияларнинг фоаллигини ошириш, электорат олдида сиёсий қарашларни ифодалаш технологияларнинг турли усуллари борасида юртимизнинг ва хорижнинг етук мутахассисларидан кимматли маълумотлар олдиқ, уларни келажақда ўз фоалиятимизда кўллаймиз.

Шоира ХЎЖАЕВА,
ЎзҲДП мағкуравий
маслаҳатчиси:

— Мен ўз кузатишларимдан келиб чиқиб куйидаги қуносабатларни билдиримочиман. Фикримча, сиёсий партиялар навбатдаги сай-

гина тарғибот-ташвиқот ишлари олиб бориши ҳолатлари кўзга ташланади. Бунинг ўрнига сиёсий партиялар ҳалқ билан доимий алоқада бўлиб, уларнинг фикри билан, дарди билан ҳисоблашиби фоалият юргизсалар, мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Набижон ТЕМИРОВ,
«Фидокорлар» МДП фоали:

— Сиёсий жараён ҳалқни фаровон турмушга, эркинликка чорловчи ва ўйловчи хатти-харакатлардан ташкил топган мухим воеа ҳисобланади. Бу жараён сайлов билан боғлиқ

бўлиб, у икки даврни қамраб олади: сайловчага ва сайловдан сўнг. Иккаласи ҳам ўта мурракаб, қизғин баҳсларни бой бўлади. Кимки, сиёсий онги, савиаси ва ўз сиёсий технологияларига, тажрибага эга бўлса,

кундан-кунга кучайиб бормоқда. Ана шу нуткаи назардан олиб қаралганда сиёсий технологияларнинг ўқув курслари бу борадаги ишларнинг самарадорлигини ошириш учун айни муддао бўлди.

**СИЁСИЙ ЖАРАЁН ҲАЛҚНИ ФАРОВОН
ТУРМУШГА, ЭРКИНЛИККА ЧОРЛОВЧИ ВА
ЙЎЛЛОВЧИ ХАТТИ-ХАРАКАТЛАРДАН
ТАШКИЛ ТОПГАН МУХИМ ВОЕА
ҲИСОБЛАНДИ.**

сиёсий маданияти ёшлар онгига сингдириш ва уларни буғунги кун сиёсатига жалб этиш сиёсий партиялар олдиага мухим вазифалардан биридир.

Биз — «Миллий тикланиш» чилар хукуқий-демократик давлат ва фуқаролик жамиятининг бош омиларидан бирни фуқароларнинг, айниқса, ёшларнинг

кил қилингани барчамизга ўз сиёсий билимларимизни янада мустаҳкамлаш учун кулаги яратди.

Майруғжон АЛИЕВ,
ЎзЛиДП аъзоси, ФЖУИ
Фаргона вилояти Кўқон
филиали илмий ходими:

— Сиёсий технологияларни ўқитиш курслари кела-жақда жамоатчилик фикри-

**Ўзбекистон Ҳалқ демократик
партияси Марказий Кенгашининг
V пленуми бўлиб ўтди.**

Хусниддин БЕРДИЕВ,

ЎзҲДП Марказий
Кенгаши матбуот
хизмати ходими

УНДА «Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан Конунчилик палатасига «Давлат бошкарувини янгилаш ва янада демократлашириш хамда мамлакатни модернизация килишда сиёсий партиялар ролини ку-

ХУҚУҚИЙ ИМКОНИЯТ

рининг ташкилий ва

сиёсий вазифалари тўғрисида»ги масала

конунчилик палатаси депутати Латиф Фуломов маъруза килди.

Пленум иштирокчилари янги конунлар лойиҳаларининг мазмун - м о х и я т и н и

партияниң ҳар бир вакилига етказишига дикқат-эътибор қартиши лозимлигини қайд этдилар. Ўзбекистонда вужудга келтирилаётган вакиллик

парламенти демократиясининг миллий модели ҳакидаги ташунчани, онгли ва

фаол фуқаровий муносабатни шакллантириш партия ташкилларининг мухим вазифаси бўлиши лозим, деб таъкидлайдилар.

Маҳаллий партия ташкилларни мамлакат Президенти янги ташаббусини ахолига тушунтириш ишлари

ни олиб бориши ташкил этиш билан чекланинг колмасдан, бу тадбирлардан ўзҲДПнинг барча кен-

гашлари, ташкилларни маҳаллий Кенгашларидаги депутатлик гурухларининг ташаббускорлигини жиддий равишда ошириш мақсадида фойдаланышлари зарурдир, дейилди плenумда.

**янги
ташаббусларга
чорлайди**

Ўзбекистон музейлар кенгаши фан, маданият ва санъат ходимлари, ҳамда мавжуд мулкий шаклдаги музейларни бирлаштирувчи нодавлат ва нотижорат жамоат ташкилоти. У 1997 йилда ташкил топган.

Муниса НУРМАТОВА

КЕНГАШЎзбекистон музейларининг ҳалқаро ҳамкорлигини ривожлантириш, музей ходимлари малакасини оширишда ҳалқаро ташкилотлар билан ҳамкорлик қилиш, миллий маданий таълиматларни ҳалқаро мукёсда намойиш

килиш учун имконият яратиш, Ватанга муҳаббат түйғуларини куайтириши ва улар орасидан қобилиятили ўғил-қизларни аниқлаш, уларни рагбатлантиришдан иборат эди.

Танловнинг саралаш босқичи жойлардаги ҳокимликлар билан яқиндан ҳамкорликда ўтказилди ва оммавий ахборот воситаларида кенг ёритилди.

вилоятидаги б-максус Мехрибонлик уйи тарбияланувчиси галиб деб топилди. Танловнинг саралаш босқичларида яхши иштирок этиб, унинг якуний босқичига йўлламма олган барча иштирокчиларга эсадлик совалари топширилди.

Ўзбекистон музейлар кенгаши ўзбекистон Фанлар Академияси, Маданият ва спорт ишлари, Ташкиларни вазириларни, Испания Ташкиларни вазириларни, Амир Темур-Клавихо ҳамияти каби бир катор ташкилотлар билан биргаликда Испанияда соҳибқиран Амир Темур таваллудининг 670 йиллигига

Танловда 500 га яқин 13-16 ёшдаги Мехрибонлик уйлари тарбияланувчилари иштирок этдилар.

Бағишиланган кўргазманинг ташкил этилишида ҳам иштирок этмоқдиди.

Кўргазма 2007 йилнинг апрель ойида Испания пойтахти Мадрида намойиш этилади.

2007 йил Индонезия, Малайзия ва Бруней давлатларида ҳам Ўзбекистон тархига бағишиланган катта кўргазма ташкил қилиш бўйича музокаралар олиб борилмокда. Якун кунлар ичida Интернет тармогида Ўзбекистон Вебмузейн яратилиб, унга республикадаги ёнг машҳур осори атикаларнинг суратлари жойлаштирилиб, улар ҳакида батафсил маълумотлар берилади. Шу йўл билан

4 тадан ёнг яхши расмлар ҳамамлар хайъати қарорига асосан танловнинг якуний босқичига олиб келинди. Танловнинг якуний босқичи Тошкентдаги «Гранд орзу» меҳмононасида ўтказилди.

Ҳакамлар хайъати қарорига асосан биринчи ўрин Самарқанд вилоятидаги б-Мехрибонлик уйи тарбияланувчисига, иккинчи ўрин Қашқадарё вилоятидаги 21-Мехрибонлик уйи тарбияланувчисига, учинчи ўрин эса Жиззах вилоятидаги 1-Мехрибонлик уйи тарбияланувчисига насиб этиди. Танловнинг «Болаларча беғуборлик учун» номинацияси бўйича Андикон

уйида намойиш этилган «Қасамёд» фильмининг тақдимотида иштирок этиб, унинг ижодкорлари ва томошабинлари билан сұхбатлашиб, дилимдан ана шу мулоҳазаларни кечирдим. Фильмнинг сценарий муаллифи, кинорежиссер Мурроб Боймуҳаммедов ва бошқа жонкуяр ижодкорларни эзгу ният ила хайрли ишга кўл уришгани билан кутламоқ керак.

Фильм сценарийи яхши ғоя—

ВАТАН ШАЬНИ МУҚАДДАС

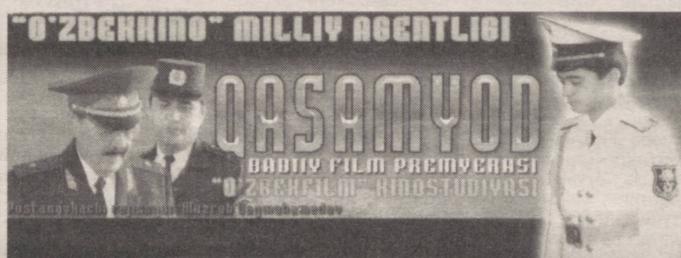
Тақдимот

Мархум шоиримиз Муҳаммад Юсуфнинг шеърлари
халқ оғзаки ижоди каби оммалашишининг сири
бизнингчча, ҳеч шубҳасиз, унинг ижоди
баландпарвозликдан холи, сатрларида жайдарилик ва
самимият мужассамлигида эди. «Юртим, сени ҳеч
бир таъмаларсиз севаман» деган эди шоир шундай
сатрларидан бирида.

Бахтиёр ОЛЛОМОУРОД

Сурайё МЕЛИҚУЛОВА,
талаба:

Фильм ижодкорларини томошабин, айниқса, хали тасаввурни мусафро ёшларнинг онгига ватанпарварлик, дўстлик ва беғуруп муҳаббат түйғуларини сингдириш нияти билан хайрли бир иш бошлаганлари учун кутламоқ керак. Айниқса, ушбу гўзал түйғуларнинг ота-онадан фарзан-

дларга бебаҳо меросдек ўтишини экранда акс этириш енгил иш эмас...

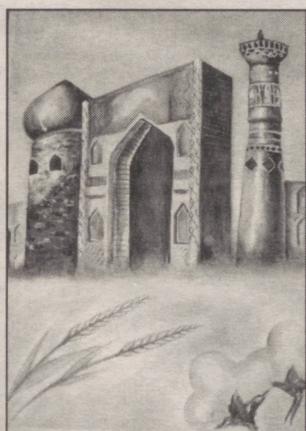
Маъбуда ЮНОСОВА,
журналист:

Асар сюжети жуда долзарб мавзу асосига курилган. Фильми суратга олишда ҳам юксак технологиялардан фойдаланилгани шундоқ кўриниб турибди. Лекин, барибир, менинг назаримда, сценарий устида жиддирок ишланиши керак экан. Чунки ҳақиқий ўзбекона миллий рух, одамларимизнинг феъл-атвори, урф-одатларимиз талқинида сохталиклар мавжуд...

Иzzatullla САЙИДЖАББОРОВ,
«Ўзбеккино» Миллий агентлигига
нинг 5-студияси раҳбари:

«Қасамёд» бадиий фильми менга маъқул бўлди. Ёшларни Ватанга садоқат руҳидан тарбиялашда мана шундай киноларнинг аҳамияти катта. Мен тақдимот маросимидан сўнг Мурроб Боймуҳаммедовни самими кутладим. Баъзи бир нұксонларига келсак, уларнинг бўлиши табиий. Негаки, айрим эпизодларни тажрибасиз ёш актёrlар ижро этишган.

Фильм тақдимоти бир тоифа муҳлисларда ижобий таассурот қолдириган бўлса, баъзи томошабинларда эътироzlар ҳам уйғотди. Биз унга алоҳида ургу бермадик. Чунки ёнг холис ҳакам — вактидир. Қолаверса, миллионлаб телетомошабинларнинг фикр-мулоҳазалари ҳали кўп бора айтилади.

Ўзбекистон маданияти ва тархига қизиқиш билдириган ҳалқаро мутахассислар билан яқиндан ҳамкорлик алоқалари ўрнатилиди.

Мамлакат ташки ишлар вазирлиги АҚШ давлат департаменти томонидан
Ўзбекистонни «диний эркинликни таъминлаш борасида жисдий ташвиши уйғотаётган давлатлар» деб аталмиши рўйхатга кўшганлиги муносабати билан Баёнот берди.

ТИНЧЛИК-ТОТУВЛИК ХУКМ СУРГАН ЎРДА

барқарорлик ва осойишталик кундалик ҳаёт тарзидир

Холис МИРЗО

НОЯБРНИНГ сўнгги кунларидағи илк совуқлар киши дарагини бермоқда. Бир жиҳати қизик, Ўзбекистонда ишлар фасларидан қатъий назар доимо алоҳида харорат мавжуд. Бу термометр устунидаги харорат эмас, балки ўзаро инсоний муносабатлар иликлигидир. Бунда тотувлик, толерантлик, бағриенглик тушунчалари кўпмиллати ва турли динлар мавжуд бўлган ерда истиқомат киливчи ҳар бир киши ҳаёти, менталитетининг табиий қисмидир. Тинчлик ва барқарорлик хукм сурәтган бир пайтда Ўзбекистон шаънига ташқаридан билдирилаётган айрим бўхтонлар, айниқса, толерантлик-бағриенглик сиёсатини таъминлаш бўйича шарҳлар гирт беъманлилар бўлиб кўринмоқда.

Мазкур ҳолат республикамиз кенг жамоатчилиги томонидан тушуниб бўлмайдиган ҳаракат сифатида кутиб олинди ва у яна бир бор диний эркинлик ҳамда диний эътиқоди каби долзар маз-

салаларда бир томонлама ёндашув ва “икки хил стандартларни” наимён этади. Миллатлардо муносабатлар, диний бағриенглик ва толерантликни уйғулаштириш сиёсатини олиб бориш мамлакатимизнинг барқарориковларни шартлашибнириди. Этник гурухлар хукуклари юридик мақомга эга бўлиб, республика Конституцияси билан мустаҳкамлаб кўйилган.

Ўзбекистон ташки ишлар вазирлигининг Америка ташки сиёсат маҳкамасининг бундай позицияси муносабати билан берган Баёноти юзасидан Тошкент Ислом университетида учрашув бўлиб ўтди.

Мамлакат раҳбари ташбуси билан ташкил этилган мазкур ойлийгоҳ жамоасининг биринчилардан бўлиб фикр билдиргани ажабланарли эмас. Бу

Марказий Осиёда ягона бўлган ва бутун ўкув дастури икорот малақали, шу жумладан, дин шунослик соҳасида етук мутахассислар тайёрлашга қаратилган им масканидир. Тарих фанлари док-

**ЎЗБЕКИСТОН ЖАМОАТЧИЛИГИ АҚШ
ДАВЛАТ ДЕПАРТАМЕНТИ БАЁНОТИНИ
АСОССИЗ ДЕБ ХИСОБЛАЙДИ**

тори Убайдулла Уватов журналистларга берган интервьюсида АҚШ давлат департаменти Ўзбекистонни бундай рўйхатга кўшганлигини билди, ҳайрон колгандаризига келгусида чукур ва объектив билим олиши ва бағриенглик анъаналарини давом этишиларига имконият беради

Бу гапларни тасдиқлаш учун кўп изланишининг ҳожати йўқ. Кундалик ҳаёт, бағриенглик ҳақиқати кўркем масжид ва чорков билоларида, умумхалқ шодиёналарни нишонлашда ва яқдиллик билан тинчликка интилишда ҳар бир дакижада намёён бўлмоқда. Заминимизда тинчлик ва тотувликни нималар асрараётганилиги тўғрисида гап боргандан, барча давлат сиёсати устуворларини асосий омил сифатида кўрсатади.

“Каффол Шоший” масжидининг имом-хатиби Фозил қори Со- биров шундай дейди:

“Биз мусулмонлар бошқа дин вакиллари билан яхши кўшничиликда яшаймиз. Бу — бизнинг энг катта бойлигимиз. Афсуски, доим баркарорлик, тотувлик, гуллаб-яшнашликни кўра олмайдиганлар топилади. Мамлакатимиз шаънига шундай тухмат қилаётганларни ўзлари келиб ҳақиқатни кўрсинглар. Тинчлик ва тотувлик бу ерда оддий сўз эмас, балки кундалик ҳаёт тарзидир”.

Мусулмонлар диндорларнинг кўпчилигини ташкил этади. Лекин сон жиҳатдан устунылик — бу нисбийдир. Динлароро мулоқот мухитини бу белгиламайди. Бугунги кунда Ўзбекистонда 16 та диний конфессия мавжуд. Диний ташкиллар сони тобора ошиб бормоқда. Фақатгиша шу йил бошидан бўён уларнинг сони 36 тага кўпайди. Дин ишлари бўйича кўмита маълумотларига кўра, республика мавзуда ҳозир расмсан 2200 та диний ташкилот фаолият юритмоқда. Улар деяри барча дин конфессияларни ифода этадилар. Бу, очигини айтганда, Ўзбекистон шаънига билдирилаётган баъзи баёнотларни тўла маънода инкор этади.

Ўзбекистонда 1999 йилдан бўён яшовчи Жанубий Кореялик Ян Ки Фуннинг айтишича, бу ерда у руҳий осойишталик ва эркинлик эга бўлди, буддавийлик таълимотига кўра эса, бундай уйғунлик энг катта баҳтидир. Айни пайтда, ўзбек заминимизда буддавий нилуфарлар сокин ва гўзалларидар. Мингйилини бу размлар инсон ҳаётининг тоза ниятилари ва максади тўғрисида кўп нарса айтиб бериши мумкин. Ҳеч шубҳа йўқки, мұқаддас суралар оҳангиз ва кўнгироклар жарангига ҳам буни бот-бот эслатиб туради.

Дунёning ишлари қизиқ. Ҳар куни кутимаган воқеалар рўй беради ва ажабтовор янгиликлар қулоққа чалинади.

Таажжубки, юртимиздан минглаб чақирил олисдаги айрим сиёсий кучлар «Ўзбекистонда фуқароларнинг диний эътиқоди камситилмоқда» деган холосага келишибди.

Кодир ЖУРАЕВ,
сиёсий фанлар номзоди

Ё, АЛХАЗАР! Бундай курақда турмайдиган гапни айтганларнинг ўзлари лоқал диний имлардан хабардормикан? Чунки диндан хабари бор, Ўзбекистонда диндорларга юратилган шарт-шароитлар билан таниш бўлган одам ҳеч қаҷон юқоридағидек холоса чиқармайди.

Бугун мамлакатимизда Ислом дини билан бирга 16 та диний конфессия эмин-эркин фаолият кўрсатмоқда. Республика музаккада, юртимизда фуқароларнинг миллий, иркий, ижтимоий келиб чиқишиларидан катъи назар, тенг хукуклигига 8 декабря 14 йиллиги кенг нишонланиши арафасида турган Конституциямизда тўла кафолатланган. Буни диёризмизга очик қалб билан келаётган ҳар бир меҳмон эътироф этимоқда.

Маълуми, 2000 йилда Тошкент шаҳрида ЮНЕСКОнинг динларро бағриенглик бўйича бўлиб ўтган халқаро конгресси ўзбекистонда диний бағриенглик борасида амалга оширилаётган саъй-харакатларни кизғин кўллаб-куватлаган эди. Шу билан бирга, мазкур конгрессда мамлакатимизда ҳарор топган диний бағриенглик тажрибаси бошча мамлакатлар томонидан қабул килиниши мумкинлиги алоҳида таъкидланганди. Шу йилнинг октябринда пойтахти мизада «Марказий Осиё мамлакатларида фуқаролик жамиятини шакллантиришда Ислом дини, урф-одатлар ва анъаналарнинг ўрни ва роли» мавзууда бўлиб ўтган халқаро анжуман иштирокчилари ҳам ушбу戈яни кизғин кўллаб-куватлашди.

Юртимизда диний бағриенгликнинг шаклланниши кадим даврларга бориб тақалади. Манбаларда

Кўргазма

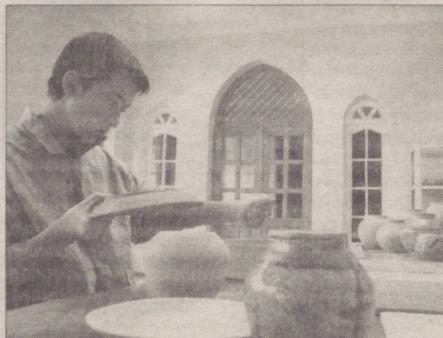
Ўзбекистон миллий банкининг Тасвирий санъат галереясида «Ўзбекистон Марказий Осиё юрагида» мавзууда фотокўргазманинг навбатдаги очилиш маросими бўлиб ўтди.

Шохида АБДУЛАЗИЗОВА

УШБУ кўргазмани Ўзбекистон Савдо-саоат палатаси ва «Экономический обозрение» журнали таҳририяти хамкорликда ташкил этди. Маълумки, қадимдан Марказий Осиё Европа ва Шарқий Осиё ўтасидан кўпик вазифасини ўтган.

Фотокўргазмада мамлакатимизда мөхим бўлиб турган Россия, Болгария, Чехия, Эрон ва бошқа

ЎЗБЕКИСТОН МАРКАЗИЙ ОСИЁ ЙУРАГИДА

кўплаб давлатлар ҳаваскор фотосуратчиларининг муаллифлик ишлари, шунингдек, мамлакатимизнинг гўзлар ва бетакор Фарғона водийси, ўзбек миллий таомлари, кийимлари, миллий спорт турлари, бетакор фаслларимиз манзаралари, дёйримизда қад ростлаган бинонинг ўзагачи чори, «Ассалом Наврўз» каби кўплаб ўзбек миллий урф-одати, анъаналари ва маданийини акс этирувчи фотосуратларни кенг намойиш этилди.

тақидланишича, диёз римизда Ислом динидан олдин зардұшт, яхуди, насрони, будда каби динлар мавжуд бүлгән вә улар ўртасыда ҳамхиаттың топтап.

Қайд этиш үринлики, Үзбекистон Республикасы Конституциясыда Виждан әркінлеги хукуки (31-модда), диний ташкилоттар ташкил килиш вә уларға кириш хукуки (34, 56, 58-моддалар) каби масалалар ўз ифодасини топтап. Шу билан бир-

ваттайди. Бир диний конфессиядаги диндорларни бошқасига киритишга каратылған хатты-харакаттар (прозелитизм), шунингдек, бошқа ҳар қандай миссионерлік фаолияти ман этилади. Ушбу қоиданың бузилиши га айбор шахслар қонун үхжатларыда белгиланған жағобгарлар тортады.

Мамлакатымизда барча динларға бирдең шароиттар яратылған. Ҳар иили бошқа дин-

раз гуманитар ёрдам» курсатыш баҳонасыда христиан динидаги протестантизм йұналишини көнгейтішке уришиб келган.

АҚШнинг «Global Involvement through Education» нодавлат нотижорат ташкилоти ҳам инглиз ва корейс тилларини үргатып, компьютер саводхон-лигини ошириш баҳонасыда республика миссионерлік қатор лицей вә колледжларда рухат этилмаган миссионерлік фаолияти билан

«ҮЙНАБ ГАПИРСАНГ ҲАМ...»

га, Конституциямиз динлараро нифокни тарғиб этувчи диний бирлашмалар вә диний-сиёсіттік партиялар ташкил этишиң тақильтайды.

Конституциянинг 61-моддасыда яна бир мұхым демократик қоидада акс этган: «Диний ташкилоттар вә бирлашмалар давлатдан ажратылған вә қонун олдиде тенгідерлар. Давлат диний ташкилоттар фаолиятига арапашмайды». Демек, диний ташкилоттар вә үз фаолиятида әркін бўлиб, ички масалаларни мустақил ҳам қиласди.

Конституция вай мөърларнинг ҳаётта тағындағы механизми 1998 йилда қабул килинган «Виждан әркінлеги вә динний ташкилоттар тұғрисида»ға қонунда янада мустақамланди. Ушбу қонун мазкур соҳада шаклланыттанды.

Конституция вай мөърларнинг ҳаётта тағындағы механизми 1998 йилда қабул килинган «Виждан әркінлеги вә динний ташкилоттар тұғрисида»ға қонунда янада мустақамланди. Ушбу қонун мазкур соҳада шаклланыттанды.

Ларнинг юздан зиёд вакиллари Испроил, Греция вә Россияндың зиёртгохларға сафар үштиради, умуман хорижға зерткілдік зиёргатта йўл олувчилар учун яратылған барча имкониятлардан фойдаланади.

Дарвоқе, республикамизда исломий мұхым саналар билан бирга бошқа конфессияларнинг диний ахамиятта ега тадбирлар ҳам көнгенишонаны. Ҳусусан, 1996 йилнинг ноябрьда Рус Православ черкови Тошкент вә Үрта Осиё Епархиясининг 125 йиллиги, 1996 йилнинг декабрида эса Маркаппий Осиёда ягона Евангель-лютерандар жамоасининг 100 йиллиги шундай нишонланған эди. 1995 йилда үтказилған «Бир само остида» халқаро христиан-мусулман анжуманы ҳам күпчиликting өдіда.

Умуман айтганда, мамлакатымизда йўлга қўйилған конфессиялараро конструктив мүлкот, давлат институтлары вә динний ташкилоттар ўртасыда тобора ривожланыттанды. Ҳамкорлик диний бағрикенликтар ташкилоттар тұрағынан иштайды.

Умуман айтганда, мамлакатымизда йўлга қўйилған конфессиялараро конструктив мүлкот, давлат институтлары вә динний ташкилоттар ўртасыда тобора ривожланыттанды. Ҳамкорлик диний бағрикенликтар ташкилоттар тұрағынан иштайды.

Айрим хориж нөдөвлат нотижорат ташкилоттар «гуманитар ёрдам» баҳонасыда умумбашарий кадрияттарында шаһыттарынан көнгенишонаны. Ҳамма жаңа мәдениеттегі мөдделердегі көнгенишонаны.

Айрим хориж нөдөвлат нотижорат ташкилоттар «гуманитар ёрдам» баҳонасыда умумбашарий кадрияттарында шаһыттарынан көнгенишонаны. Ҳамма жаңа мәдениеттегі мөдделердегі көнгенишонаны.

Масалан, «CAFE» деб номланған нөдөвлат нотижорат ташкилоти ходимлари «бега-

шүгулланған. Бундай миссолларни кўплаб келтириш мүмкін. Бироқ шуниси аёлни, Үзбекистонда миссионерлік ҳаракати ўз мақсадига эриша олмай, қаттк маглубиятта учради.

Ўзбекистон каби мустақил ривожланыттанды. Мамлакатларни турли-туман «кора рўйхатлар»га кўшайттанды АҚШнинг ўзида диний әркінлик никоби остида рўй берадаётган қин-ғирклиарни ҳам унунтаслики жоиз. Ҳусусан, бир-икки йил олдин АҚШда католик руҳонийлари томонидан содир этилган бесокол-боэзлик холатларын дүнеда қандай шов-шувга сабаб бўлгани бизга маълум.

АҚШда диний әркінликлар мониторинги билан шуғулланыччи Миллий Кенгаш эълон қилган хисоботда тақидланишича, 4393 нафар черков руҳонийиси бесокол-боэзликда айланған ёки шубҳаланған. Фарбади айрим мамлакатларда черков хизматчиларининг бир хил жинсда бўла туриб, турмуш куриш холатлари ҳам учраб турибди. Бундай иллатлар дастидан одамлар христиан черковларини тобора кўпроқ тарк этишмоқда. «Бачабоз» руҳонийлар ва бошқа иллатлар таъсирида черковлар мавқеига пуртетмоқда.

Шу ўринда беихтиёр «Аввал ўзининг бок, кейин ногора қоқ» деган нақл эсга тушади. Лекин мамлакатимиздаги диний ахвол тұғрысисида фиск-фасод вә үйдірмаларни тарқатылғанларга жавобан бошқа гапимиз бор: «Үйнаб гапирсангиз ҳам ўйлаб гапиринг, жаноблар!»

ЎРГИМЧАКНИНГ ТЎРИ ЗАИФ

Муборак Рамазон ойи билан ҳайрлашганимизга ҳали унча кўп бўлмади. Қалбларимизда, руҳиятимизда рўза ҳайитининг файзи, қувончлари сўниб ултургани йўқ. Шу кунларда ҳожиларимиз муборак ҳаж жаға сафарига тайёргарлик кўришади. Демак, яна бир байрам — Қурбон ҳайити ҳам яқин. Лекин бундан ҳам олдинроқ мустақил юртимизнинг бош Қомуси — Конституциямиз қабул қилинган кунни нишонлаймиз. Конституциямизда ҳар бир фуқаронинг диний зәтиқод әркінлеги кафолатланган.

Абдул ҳожи ЖАЛИЛ,

«Хидоят» журнали бош мұхаррири
ўринбосари

департаменти юртимизни гаразли рўйхатга киритиш билан Үзбекистонда Ислом динининг, динлараро бағрикенглиниң бугунги ривожига жаҳон афкор оммаси онгига шубҳа уйғотмоқчи. Шу боис буни «Ислом билан кўрктиш» — испломобиянинг бир кўриниши, десак тўғри бўлади.

Учинчидан, катта давлатларнинг ҳар хил кучлар, масалан, миссионерлар ёки Ислом дининомини никоб олган баъзи тойифалар фоалиятини рағбатлантириш орқали бошқа давлатларнинг ички ишларига аралашуви ҳаммага маълум. Шукрки, мустақил юртимизда бундай гала-мис кучлар фоалиятига қарши қонуний асосда кураш олиб борилашти. Айниқса, кейинги илларда миссионер ташкилотларнинг юртимизда «ишлашдан» иштаҳалари қайтиңқираб қолгани сир эмас. Республика мис ташкилотларнинг вазирилариги баёнтида бунга тўғри баҳоланғанидек, бу мустақил давлатимиз ички ишларига арапашиш эканини таъкидламоқчиман.

Бундай гаразли рўйхат тушидан, унга Үзбекистонни ҳам киритишдан қандай мақсадлар кўзланған бўлиши мүмкін?

Ҳаммага маълумки, Афғонистон вә Ироқча тажувизу бугун у ерларда юритаётган сиёсати туфайли бутун дунёда АҚШ хукуматининг обрўйи тушиб кетди. Бу ҳолни америкаликларнинг ўзлари ҳам этироф этишти. АҚШ давлат департаменти бундай гаразли рўйхатни тузиб, ўз сиёсатининг аянчли натижаларини хаспушламоқчи, афкор омма ва жамоатчилик фикрини чалғитмоқчи бўлаётгани аник.

Иккинчидан, ҳозир бутун оламда мусулмонлар сони ортиб, Ислом дини тарафдорлари сафи кентайиб бормоқда. Одамлар динимизнинг асл мөхиятини англаб, энг тўғри зәтиқод йўлини танлашти. Ҳуллас, кишилик ҳаётда Ислом омилли кун сайн кучайб бораётганига гувоҳ бўлиб турибмиз. Қадимдан исломий ақида бешикларидан бири сиғатида Үзбекистоннинг бу жараёнда мусхим ўрин тутиши табиий ҳолдир. Бизнингча, АҚШ давлат

Хуллас, ўргимчак отган тўрлар заиф. Үзлигини англаған, мустақиллар нөмітінин қадрига етган юртдошларимиз бундай алдовларга учмайди. Барча замонлар соҳиби Аллоҳ бу тўр-тузоқларни ўзи истаганидек маҳбет шубҳасиз.

Ўзбекистон турли дин вакиллари биргаликда, ўзаро хурматда тинч-тотув яшашининг намунаси ҳисобланади. Бу ерда барча ижтимоий даражаларда православлар ва мусулмонлар орасида жуда яхши муносабатлар мавжуд. Турли диний қарашларга қарамай, биргаликда яша жараёнида православ ва мусулмон жамоалари ўзаро хурмат, диний бағриенглик ва дўстлик асосида яшаши принципларини ишлаб чиқдилар ва бу борада бой тажриба ортиридилар.

Андрей ТУГУШЕВ,

Рус Православ
Черковининг Тош-
кент ва Ўрта Осиё
епархияси Епархия
бошқармасининг
котиби

Бундай ҳолатнинг вужудга келиши сабаблари бир нечта: Ўрта Осиёга православ дини тарихин тинч йўл билан кириб келди. Ўтмишда совет ҳокимиyati ваqtida konfessiyalaridan qat'iy narz, barcha dinnlar va dindorlar tazik ostiga olindi.

Dinlara ro munosabatlari yash shakllanishiha konfessiyalar raxbarlari nining roli shubhaisiz, katta. Ular-ning odilona va ҳар tomonlalama chukur yulangan siyosati barcharorlikni uşlab turadi, ҳар qanday diniy ekstremizmning oldinini oлади. Бунда Ўзбекистон ҳукумати, биринchi nавбатда, Ўзбекистон respublikasi Prezidenti.

анавий бўлган диний конфесиялар эхтиёжларини тушуниб, ҳисобга олади.

Православие бу ўлкага фалаба қозонган босқинчilar дини сифатida кириб келганий ўк, балки кўчиб келганирни (сургун қилингандарни) руҳан озиқлantiриш учун кириб келди. Бу камбагал мусоғирларга мусулмонлар катта муруват билан муносabatda bўldilar.

Рус кишилари бу ўлкага яшар эканлар жонажон православie dinini unutmadilar. Bu erda joylaшиб olganchalaridan keyin ularning birinchi tashiwi - ibodatxona kuriishi bўldi. Бунда ҳам sahif muzulmonlarni ёrdam berishi. Turkistondagida yuta ibodatxona butungay muzulmon xomiyilar xisobidan kuriildi. Xozirgacha saklanlangan va monastiriga aylanlangan Chirchikdagi Georgiy ibodatxona kuriishi maqalliy aholi berigan. Samarkand Aleksseev soborinining kuriiliishiha mablag Berganlar ruyxatiда savdogar muzulmon Olimbekov kўrsatilgan.

Turkiston muzulmonlari va kristianlari

rus bolalarg - prawoslavie ruhoniylari dars berdilari.

XIX asrda eck Ўrta Osiёda muzulmonlari va kristianlarning dўstoni alokalari karon topdi. Bu alokaclar ni birgaga kechiyilgan azoblar янада mustaqammadi. Большевик-даҳриyilar Prawoslavie wa Iсломni bir xil taziyika oлдilar. Шаккокlар ibodatxonalari portplatdilar, masjidlariga ўt kўyidilar. Shaфкатsiz daҳriyilardan aziyat chekkan muzulmonlari va kristianlari bir-bir-lariga ёrdam berib,

hamdarid bўldilar.

Bir yarim asrlik sinyovdan utgan Islom va Prawoslavie hamkorligi bugungi kunda янада rivojlanmoқda. Биз birgaliqda gunoхга, konunsizlikka қаршимiz, xudojhўllarni dinnlarimiz aҳlokiy ideallari - ҳалол-pokizaliq, эзгулик, kat-talarga xurmat kichiklarga izzat, adolat va mehnatsesarlikda tar-biyash masalalariida birganimiz. Биз xairiya va murovrat iшlari, etimlariga naқdar xurmat bilan karaishlari ziytiborga loidikdir. Низолар, tushunmaslik muammosiga dut keldi. Янги очилган жамoalapar ruhoniysiz koliddilar. Бу ummu 1991 yilda ikki yillik Ruhoniylar biliм yorti очилиши bilan ҳal bўldi. Мазкур biliм yorti очилиши bilan ҳal bўldi. Мазкур biliм yorti очилиши bilan ҳal bўldi.

Bir necha yill avval Ўrta Osiёga taşrif buyorgani vakiili Terek

riyilari tuzumi ofir merosini engeb yutishi, wajron қилинган məynavi kadiriyatlarini tiklashda birganimiz. Ўrta Osiёning barcha chekkalariida masjid va madrasa, ibodatxona va monasterlari очилиши ҳammamizini xursand қilmokda. Бизning dўstligimizni barcha daражada kuriishi mumkin: muzulmon ustalari sooni sovetlari vaqtidaigiga nisbatan, deyari ikki

Mitri bu erdagai mav-jud prawoslavie-musulmonlari hamkorligini "butun jaхon urganiши учун namuna" deb aytidi.

Tan olish kerak, Ўзбекистон mustaqilligi yillariда Rus Prawoslav Chernovski aҳwolida kўп ўgarişilar ruy berdi. Ўrta Osiёda prawoslavie ibodatxonalari soni sovetlari vaqtidaigiga nisbatan, deyari ikki

rildi. Bu - давлат лицензиясига эга бўлган oлий bилим yortidir. У нафакат Ўзбекистон, balki Ўrta Osiё mam-lakatlari - Kirgiziston, Turkmaniston va Tojikiston учун ham ruhoniylar tayёрlandi. Bu erda faqatgina marosimlari жиyo этuvchilar emas, balki yuқori maъlumotli maъrifatchi ruhoniylar tayёрlandi. Shuni қайд этиш керакки, Chor Rossiya davrida Turkistonda prawoslavie ruhoniylar biliм yortlari bўlmagan. Shuning учун Toшkent Ruhoniylar Seminaриyisini mawjudligi bizning hamijati demokratiya va dinий baғrienglikning janabasida tasdiqidir.

Bugun Ruhoni-Maъmuriy markaz kuriiliishi jaдал bormoқda. У нафакат Ўзбекистон, balki butun Ўrta Osiё prawoslavie ruhoniylar haётinинг markazi bўladi.

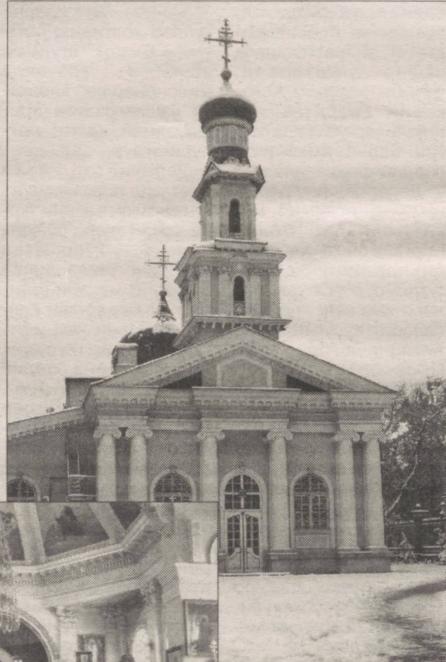
Mamlakatimizdagi prawoslavie dinida-gilarning kўпчилиги ruslar, ukrainlari, grec va boشا millat vakkilari. Улар takdir taqozosiy bilaq sovetlari даврида Ўзбекистонда istiqomat қildilar va bu mehmondost заминida ўzlarining haqiqiy vatanlari tondildar.

Turli din va dinий konfesiyalar birga tinch-totuv yashash учун mammakatimizda Ўзбекистон Respublikasi Konstitutsiyasi va Ўзбекистон Respublikasining "Vijdon erkinaligiga va dinий tashkilotlar turgisi" Конунида tegishi asoslar yaratilgan. Unda vijdon erkinaligi va din davlatdan akraliishi aks etgan. Bu esa, Prawoslav Chernovski nazariida, mammakatda diniy arkonlarini vijdon erkinaligi va din arxonlari tashkilatidir.

Ўзбекистон Respublikasi Konstitutsiyasi

куни arafasiда kўp millatlar mammakatimiz aҳlini Aososiy Konunimiz қabul қilinganliginинг ўn tourt yilligiga bilan tabriklaimiz. "Жамият" gazetasiga ijodi жамoasi va yuқuvchilariga hamda kўpmillatli va kўpkonfesiyali mammakatimiz fuqaro-lariga umr bўyim mehr-muruvvat, xursandchilik, mustaqam solgik, farovonlik, Yaratgan ning kўllab-kuvvatlashti va barcha saъxaракatlariда muvafakatlylar tilamiz!

ЯХШИ АНЬАЛАР БОҚИЙДИР

barobar oshi, ularning soni 99 taga etdi. Bu inkilobacha bўlgan Turkistondagida gnisbatan kўpidir.

Respublikada zohidlik (din йўлида riyo'zat chekuvchilar) ҳaёti rivojlanmoқda. Учта prawoslavie monasteri очildi: Toшkent va Dўstobodda ikita хотин-кизlar va Chirchikda bitta erakkalr monasteri очildi. Янги приходлар очilgach, Cherkov ruhoniylar etishmasligi muammosiga dut keldi. Янги очilgan жамoalapar ruhoniysiz koliddilar. Бу ummu 1991 yilda ikki yillik Ruhoniylar biliм yorti очилиши bilan ҳal bўldi.

Bir necha yill avval Ўrta Osiёga taşrif buyorgani vakiili Terek

denti Islom Karimovning izchil siyosati ҳal-kuyluvchi rol yinadi. Bu siyosat dinning davlatdan akraliish principini kўllab-kuvvatlaydi, шu bilan birga, шu mintaqada an-

birgaliqda xairiya iшlari bilan yaratildilar, etimlar учун boшpana yaratildilar. Etimxonalarida turli millat vakiillari tarbia tondildilar. Махalliy bolalarg mulla, birgaliqda xairiya iшlari bilan yaratildilar, etimlar учун boшpana yaratildilar. Etimxonalarida turli millat vakiillari tarbia tondildilar. Махalliy bolalarg mulla,

Бугунги кунда сиёсий партиялар Ўзбекистоннинг ҳар томонлама равнақ топшиши, мамлакатдаги демократлаштириши ва либераллаштириши жараёнларини чуқурлаштириши, фуқароларнинг турмуш даражаси ва мамлакатининг ҳалқаро обрў-эътибори ўсишидан, тинч ва барқарор ҳаёт сақланаб туришидан манбаатдор бўлган кун сифатидаги мамлакат сиёсий майдонида яққол намоён бўляяпти. Хўш, бу жараён партия нашрларида ўз аксни топаятими? Фуқаролик жамиятини ўрганинг институтини томонидан "Марказий" меҳмонхонада ташкил этилган сиёсий ўқишилар давомида партия нашрлари ана шу нуқтаи назардан кенг таҳлил қилинди.

Тўлқин ЭШБЕКОВ,

Гулжакон ЖАББОРОВА

ТАХЛИЛЛАР шуни кўрсатмоқдаки, бугунги кунда Ўзбекистон Ҳалқ демократик партияси ортиқча мақтос, сунъий гапларга муҳтож эмас. Унинг сиёсий қиёфасини яратиш учун партия нашри – "Ўзбекистон овози" ва "Голос Узбекистана" газеталари бор ҳақиқатни, яъни партия фаоллари, фидоилари амалга ошираётган ишларни холисона ёртса бас.

Партия фаолиятини қайси нуқтаи назардан ёритиш унинг сиёсий қиёфасини оширишга хизмат қиласди? Бунинг учун Ҳалқ демократик партияси Дастроуда баён қилинган ғоялар, мақсадлар, режаларни амалга ошириш борасида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан ўкувчига кенг маълумот берган.

Шуни айтиш кераки, сиёсий қиёфа яратища сунъий, ясама ёки ортиқча дабдабали гапларга хожат йўк. Негаки, одамлар, кенг жамоатчилик ҳаммасини кўриб турибди. Демак, бирор сиёсий партия фаолияти ҳақида матбуотда ясама гап айтилса, бу унинг обрўсини тұқади, холос. "XXI аср" газетасидаги дәйлар ҳар бир мақолада ЎзЛидеп «тамға» сига кўзининг тұшади. Мазкур «тамға» кўйилмаса, газетонинг партия ҳақидағы қарашлари ўзгариб қолармисан, дея ўйлаб қоласан. Таҳлил давомида таҳририят ходимларига қўйидаги таклифлар билдирилди.

Хар қандай сиёсий партия ўз мағкурасини оммага тарғибот-ташвиқот килиши табий. Шу нуқтаи назардан қаралганда, ЎзЛидеп нашри "XXI аср" газетаси бу борада муайян вазифаларни амалга ошироқдо.

Мазкур партия мамлакатимизда мулқорлар қатламининг мавжудлиги

эътибор билан кузатиб борадилар. Газета аллақачон ўз шаклу шамойилини топган, ўзига яраша йўналиши, мавзулари бор. Партия сиёсий қиёфасини яратишига ва нуғузини оширишга хизмат қиласидан мақолалар, сухбатлар ҳам та-

олис тумандаги ширкат хўжалигига боргани ҳақида. Партия фаолларининг бу ишлари ҳақида кенгрок, батағсилроқ ёритиш лозим эти.

Бир гурӯҳ фаолларнинг далага бориши ёътиборга молик иштир, аммо бу катта янгилик эмас. Уни ҳабар тарзида ёритишга ҳожат ҳам йўқ. Мадомики, ёритишга жазм килинди, унинг моҳиятини кўрсатиш керак. Шундагина журналист ўз партияси фаолларининг хайрли ишларини, сайд-харакатларини тўлақонли ёритган ҳисобланади. Бу эса, ўз-ўзидан партия сиёсий қиёфасини оширишга хизмат қиласди.

"Адолат" СДП нашри – "Адолат" газетасида ҳам ютуқлар билан бирга талай камчиликлар

маяпти. Шунингдек, таҳририят партиялар тархи ҳақидаги туркум мақолаларни кўпайтириш; вилоят мухбирлари фоллигини ошириш масалалари юзасидан қатор тақлифлар билдирилди.

«Фидокорлар» миллий демократик партияси нашри "Фидокор" газетаси ёшларнинг сиёсий фаоллигини оширишга кatta ёътибор қарататётгани, шунингдек спорта аҳамият берётгани 1-саҳифадан кўзга ташланиди. Газета фаолиятини янада яхшилаш юзасидан мақолаларда бунёдкорлик руҳини ривожлантириш; жойлардаги Кенгашлар қошида матбуот хизматлари ташкил қилиш; мавзулар доирасини кенгайтириш; газетанинг электрон версиясини рус тилида яратиши; таҳририят моддий

СИЁСИЙ ПАРТИЯ НАШРИ

У ўз таъсисчисининг сиёсий
қиёфасини яратиша олаётими?

ФАОЛЛАРНИНГ ДАЛАГА БОРИШИ ЁЪТИБОРГА МОЛИК ИШ-ДИР, АММО БУ КАТТА ЯНГИЛИК ЭМОС. УНИ ҲАБАР ТАРЗИДА ЁРТИШГА ҲОЖАТ ҲАМ ЙЎҚ. МАДОМИКИ, ЁРТИШГА ЖАЗМ КИЛИНДИМИ, УНИНГ МОҲИЯТИНИ КЎРСАТИШ КЕРАК.

Чиқириш; депутатлар фаолиятини кенг ёритиш; газета фаолияти юзасидан йил охирида сурʼономалар ўтказиши; ҳалқаро ҳаёт саҳифасини раиси Муҳаммадиусуф Тешарабов мазкур газетадаги "Сўз ва иш ўйнлигига-тараққиёт кафолатидир" маколасида партиянинг босиб ўтган йўли, сиёсий партия Дастроуда белгиланган вазифалар ижроси юзасидан ўкувчига кенг маълумот берган.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг асосий ёътибори миллий манбаатлар замонида ташкил этиладиган кучли давлат ва адолатли жамиятни барпо этишига қаратилган.

Демак, ана шу дастурий вазифаларни амалга ошириш йўлидаги сайд-харакатлар "Миллий тикланиш" газетасида атрофлича ёритилгаётган бўлса, журналистлар партиянинг сиёсий қиёфасини яратиша борасида катта ва хайрли ишнинг үддасидан чиқаётган ҳисобланади.

Очинини айтиш керак, "Миллий тикланиш" газетаси ўзига яраша мав-

кега эга бўлган нашр. Гарчи унинг адади бугунги кунда 2108 нусхада бўлса-да, мухлислар

лайтина. Жумладан, Олий Мажлис Конунчилик палатаси депутатлари Раъно Зарипова ва Шарифа Салимоваларнинг қаторчиликлари мухлислар ёътиборига тушди.

Газетанинг 2006 йил 4 октябрь сонидаги "Партия ҳаёт" руҳни остида ёритилган "Ўқитувчилар ҳузурида" сарлавҳали ҳабар чоп этилган. Олий Мажлис Конунчилик палатаси депутатлари аъзоларидан иборат гурӯх

мавжуд. Ютуғи - фаол депутатлар иш тартиби суратли лавҳаларда мун-

тазам ёртиб борилади. Камчилиги вилоятлардаги партия ташкилотлари томонидан ўтказилган тадбирлар изчил ёртил-

техника базасини мустаҳкамлаш, Ўзбекистон мустақил босма ОАВ ва ахборот агентликларини ривожлантириш ва кўллаб-куватлаш жамоатчилик фонди грантларини ютиб олишга ҳарарат қилиш каби таклифлар билдирилди.

Таҳлилий иғигиши давомида билдирилган тақлиф ва мулоҳазалар, тавсиялар юзасидан партия нашрлари мухаррирлари тегишилди тадбирлар белгилаб олдилар.

ТАДБИР

АЁЛНИ УЛУГЛАШ – ШАРАФ

Хотин-қизларнинг жамият ижтимоий-сиёсий, иқтисодий ва маънавий соҳалардаги фаоллигини ошириши, уларнинг интеллектуал салоҳиятни кўтаришини давр талаб этмоқда.

Шоҳида БОНУ

АЁЛЛАРНИНГ демократик жаёнлардаги фаоллигини оширишда сиёсий партияларнинг ўрни қандай бўлмоқда? Хотин-қизларни ижтимоий-хуқуқий жиҳатдан кўллаб-куватлашаш, оналинга болаликни мухофаза қилиш, аёлларнинг касбий, жисмоний, маънавий ва интеллектуал салоҳиятни юксалтириш, уларнинг ижтимоий-сиёсий дунёкашарини кенгайтиришадига партиянинг амалий ишлари қандай кечмокда? Мана шу каби бир қатор саволлар ечимиши топиш мақсадида ЎзЛидеп Сиёсий Кенгаши Ижроия кўмитаси "Аёлларнинг сиёсий фаоллиги, жамиятдаги ўрни ва мавқеини ошириши" бўлими Паркент туманида "Ўзбекистонда амалга оширилаётган ислоҳотларда хотин-қизларнинг ўрни" мавзууда тадбир ишларни оширишадига тадбирлар изчил ёртилди.

Унда Олий Мажлис Конунчилик палатаси депутатлари, партия Сиёсий Кенгаши Ижроия Кўмитаси аъзолари, вилоят Кенгаши депутатлари, партия фаоллари, Паркент туманида корхона ва ташкилотлар, маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йигинларидаги хотин-қизлар ишлари бўйича маслаҳатчилар, коллеж ва лицейларнинг юқори синф ўкувчилари иштирок этишиди.

«ХУРМАТЛИ ТАХРИРИЯТ!

Янги ўкув иши муносабати билан мактаб бозорига бордим. Бозор тўла дафтар. Бирда кулиб турган хондана, бирда сирли нигоҳ ташлаб турган актиси... Ёққанини танилаб олаверинг. Ҳатто ҳеч қандай эстетик завқ бермайдиган, аксина, бола руҳиятига салбий таъсир кўрсатадиган тури суратли дафтарлар ҳам анчагина. Масалан, бир дафтар муқовасидаги суратда жанговар кийимдаги бир йигит ўз бўғига ўзи пичоқ тирашибди. Бўйинидан эса қон томчилаяти... Яна биридан эса кўпчиликнинг хурматини қозонган, айниқса, ёш қизларимиз ҳавас билан қарашадиган таникли хонандонинг ярим яланюч ҳолатдаги тасвири акс этган. Бир муқовада эса мушаклари ўйнаган майкачан йигитнинг «еб кўйгудек» тикилиб турган ҳолати... Айниқса, қўлларида курол ушал, атроғи голибона нигоҳ ташлаб турган «кимса»нинг сурати тушシリлган дафтарларнинг бозори чаққон. Ўғил болалар ҳархаша қилиб бўлса-да, ота-оналарига шу дафтардан олдиришаётган. Ҳа, бозор барibir бозор-да, унда истаган нарсани тоши мумкин. Мен ташлаб-ташлаб, одмироп дафтарлардан сотиб олиб, уйга қайтдим. Қизиқ ҳолат: болаларим мен ташлаб олган дафтарларга жўнгина қараб кўйишди, холос. Тури ранг-баранг суратлар тушシリлган дафтарларни олиб келмаганимдан хафа бўлишиди, чогимда... Хўш, Шоира БОЗОРБОЕВА,
йўбекаси, Тошкент шахри»

**«ЮЗИ ШУВУТ»
ДАФТАРЛАР**

БОЗОР эҳтиёжга қараб ўзгариб туриши хаммага аён. Кайси маҳсулот харидорига бўлса, қайси товарга талаб кучли бўлса, тадбиркор ўша нарсани ишлаб чиқаришига ёки четдан олиб келишига ҳаракат қиласди.

**Мавлуда АНОРБОЙ кизи,
журналист**

Ўкувчи ўшлар турфа суратлари бор дафтарларга қизиқар экан, уларнинг сотуви чаққон экан, бунинг нимаси ёмон, дерсиз?

Кўпчилик болаларга ўзи истаган тасвирдаги китобдафтарларни олиб бериш уларнинг ўкишга бўлган қизиқишини ортиради, деб хисобблайди. Бирок, таълим муассасаларида айнан мактаб формаси жорий этилган бир пайдада қизларимизнинг пайтойлаб, этаги эрги-бугри кирқилган кўйлак, юпка кийиши, киндикларини кўясатиб турдиган майкаларда пайдо бўлиши, елкалини деярли очик ҳолда кўрсатиб юришларига айрим хондана қизларимизнинг ёнгилтаклики билан суратларга тушиб беришларни ёки саҳнани хурмат кильмаган ҳолда томошабинлар қаршисида. Фарб маданиятига тақлид килиб кўйлаётганликлари сабаб эмасмикин? Психологларнинг таъкидлашича, бундай ўкув куролларнинг ўкувчини яхши билим олишига, яхши ўзлаштиришига умуман дахли йўқ. Аксинча, бу ҳолат болалини чалғитар экан. Бу таъкидин ўқитувчилар фикри билан ҳам исботлаш мумкин.

Сайёра АХМЕДОВА,

Тошкент шахридаги

125-урта мактаб ўқитувчisi:

— Бир синфда камида 30-35 та ўкувчи таълим олади. Уларнинг фикрини бир жойга жамлаб, ўтилаётган дарсга қаратишнинг ўзига анча вакт кетади. Бола бола-да, сал эътиборсиз қолдирсангиз, бошқа нарсалар билан андармон бўлади. Айниқса,

БОЗОР ТАЛАБИ

Ахлоқий тарбия талабига зид бўлмаслиги керак

дафтарлар муковасидаги суратларни бўяшга қизиқадиган болалар кўп. Бўяб, чизиб бўлишидада, ўз «ишлар»ни бошқаларга намойиш этиб, уларнинг ҳам фикрини чалғитишиади.

Ота-оналардан одмироп, аммо сифати яхши, илохи бўлса, фанларга оид дафтарларни сотиб олиб беришларини сўраймиз. Болалар ўзлари ёқтириб тутган дафтарлардага хонандалар суратига кўп ҳам хурматда бўлишавермайди. Баъзиде «юлдузлар» суратига улама соч чизиб кўйишади. Кўз-кошларини бежаб кулгили ҳолга солишади...

Инобат МАНСУРОВА,

Тошкент шахридаги

218-урта мактаб ўқитувчisi:

— Ҳар доим ҳам боланинг кўнглига қараб иш тушиш кутилган натижани бермайди. Айниқса, таълим масаласида. Жумладан, мактаб дафтарларида чоп этилаётган ҳар хил суратларни, албатта, ўрганиш зарур. Бу ўрининг

Уларнинг исми-шарифи, туғилган йиллари акс этгани янада фойдалидир. Болаларнинг ҳар куни кўзи тушадиган бу маълумотлар улар хотирасида яхши сақланиб қолади. Шунингдек, шоирларимиз асарларидан парчалар, ҳикматли иборалар, жаҳон илм-фан, санъат ва иқтиодидетига дахлдор кишилар

ган дафтарлар унинг эътиборини тортади. Бола табиатан тез зерикишга мойил бўлгани сабаб, ўқитувчига кулоқ солиш ўрнига ўзининг ёки ёнидаги сабокдошининг дафтарлари суратни томомла киласди.

Бугун айрим бозорларда дикс кўринишида яширинча сотилаётган ўйинларнинг ак-

ҳолатдир. Ўсмирларнинг ўзгу даяватлар, ота-онаси, бобоси момосининг ўйтлалиги бефарклиги ҳам кўп ҳолатларда шу каби мияси «зомб»ига айлангани, «дахшатли манзаралар, ўлим, жароҳатлар образи-нинг қалбига ўрнашиб қолиши оқибати дейиш мумкин. Бу образларнинг қалбига ўрнашиб қолиши, бола салга чарчайди, ўқитувчининг дарслари, панд-насиҳатлари ёқмайди; ўз қобигига ўралиб, ташвиш ва хавотирлик билан депрессия ҳолатига тушиб қолади. Ахлоқ меъёрлари ҳақида гапирсангиз, энсаси қотади.

Жангари кўринишдаги расмлар айниқса болаларга

кучли таъсир қиласди. Таклидга мойил болалар шундай, яъни пичоқи ўз танашига сукуб турган жангари ёки томирини ўзи кесаётган ўйигит кўринишларини ўз тажрибасида синаб кўришга қизиқади.

Психологларнинг фикрича, мактаб дафтарларнинг таъши кўриниши - бозор тала-

бига мос келиши билан бирга ахлоқий тарбия қонунарига ҳам бўйсуниши керак...

Маколани тайёрлаш жараёнида ўкувчиларни кузатдик, ота-оналар билан фикр алмашдик, ўқитувчilar муложаси билан қизидик, психологиялар маслаҳатини олдик, уларнинг қарашларини таҳлил килишга уриндик.

Уларнинг яхид фикрлари шуки, айнан тақлида мойил ёшларда бу дафтарлардаги суратлар тасъири кучли сезилади. Шундай экан, биз болаларни бу тасъирлардан химоя килишимиз керак.

Тўлқин ҲАЙИТ,
«Ўзбекистон» наширият
матбаа ижодий уйи етакчи
муҳаррири:

— Менинг назаримда бу муаммонинг ечими учнчалик мушкул эмас. Чунки ўзимизда ҳам жаҳон талабларига жавоб берадиган ўкув дафтарлари ишлаб чиқарилмоқда. Бироқ четдан келтирилаётган турли беҳаे суратлар акс этган дафтарлар тайёр маҳсулот хисоблаби, улар анча арzon. Дафтарблор хом-ашё келтириб, тарихий обидаларимиз, жаннатмонанд қадамжолар тасвирларини тушириб ўкув куроллари ишлаб чиқариш таннахи эса ҳозир бирор кимматга тушмоқда.

Айнан, шу масалада тегиши имтиёзлар яратилса, максадга мувоғиқ бўлади. Шунда нафқат ўз бозорларимизга, балки чет элга ҳам сифатли ўкув маҳсулотлари чиқариш имконияти очилади.

ХУЛОСА ҮРНИДА

МАКТАБ-таълим ва тарбия учғодидир. Ўкувчилар бу ерга ҳат-савод чиқариш, билим олиш учун келишади. Шу боис юқоридаги ҳолатларга «табии жараён» деб қараб туришга ҳақимиз йўқ. Ахир, эс-хуши жойида бўлган одам сел тошкенига «бу табии оғат» деб кўл қовуштириб қараб турмайди-ку?! Келаётган довул ёки сел жуда катта талоғатлар етказмаслиги учун унинг олдини олиш чора-тадбирлари кўрилади. Тўсиклар, говлар барпо этилади, ихотазорлар яратилади...

Бинобарин, фарзандларимизнинг ўкув куроли бўлмиш дафтарлар ҳам, уларнинг ташкини безаги ҳам таълимга хизмат килиши учун жон кўдиришимиз лозим.

Бу бозор эҳтиёжи экан, деб дафтарлар ноширилигини ўз ҳолига ташлаб кўйилиши хунук оқибатларга олиб келиши, охир-оқибат, отаона, маҳалла, мактаб ўқитувчиларнинг болаларимиз онгига сингдираётган маънавий тарбия илдизига болта уриши мумкинligини асло уннутмаслигимиз керак. Ёшлар тарбияси ҳамманинг иши. Бу масъулияти ишдан ҳеч ким ўзини четга олиши мумкин эмас. Чунки келажак тақдири бугун биз ўшларимизни қандай тарбиялаши мизга боғлик.

Ҳамма даврларда ҳам ёшлар ҳақида гап кетганида, «Улар бизнинг болалигимизга ўхшамайди, зиёрак ва қув, шумликлари ҳам бор, хуллас, ёшлар фаол, пешқадам», деб айтишиган. Тараққиёт билан боғлик ҳодиса-да, нимаям дердик?!

Кўчкор НОРҚОБИЛ

ЁШЛАР воқеалини тез илғайди, даврнинг шиддатидан ўзаман, деб ҳаёл қилиди. Бу яхши, ёмон эмас. Одамлар от-аравада юриб, қора чирокда ўйини ёритиб, омоч ва кетмона га сунянган пайтлардаги соддалик, одмиликни бугунги кишилардан излаш ноўрин. Давр ўзгараяпти. Техника, тараққиёт, цивилизация ва ҳоказо. Шу билан бирга «Замон жойида, одамлар ўзгаряпти», деган

БАЪЗАН ЎЗИМИЗ ҲАЛИ «СУЯГИ КОТМАГАН» ЁШ ИХОДКОРЛАРНИ КЕРАГИДАН ОРТИК ВА АСОССИЗ МАҚТАЙВЕРИБ, ОСМОНГА ЧИКАРИБ ҚЎЯМИЗ.

карошлар ҳам бор. Бу фикрга ҳам кўшилмай, маълум маънода, ён босмай иложимиз йўқ. Хуллас, мавжуд шарт-шароит ҳам кишиларни анча «сергак» ва «хушёр» қилиб қўйишибийтиб.

Бундан 15-20 йиллар аввали ўсмирилар билан ҳозирги ўғил-қизларимизнинг руҳияти ва дунёкарасини қўёслаб бўлармикан?! Ҳар холда «у пайтлар» ёшлар соддароқ, вазминроқ бўлишганмикан, деган ўй кечади ҳаёлнингиздан. Ҳар холда болаларимизда ички бир назорат, отаонадан яхши маънода «кўркув», каталардан ийманиш ҳисси кучлироқ эди. Кўшниникига чиқса ҳам ота-онани вокиф килишарди. Ҳозир-чи, катта шахарларга бориб, кечки сайрга чиксангиз, тунги клублар атрофи, сайлигъолларда ёш-лангларнинг қўйчувига гувоҳ бўласиз. Хулласи калом, ёшлик ва эркинликнинг замонга хос «шавки» турмуш тарзимизга шиддат билан кириб келмоқда.

«Анна Каренина» романидаги асосий образлардан бири княгиня

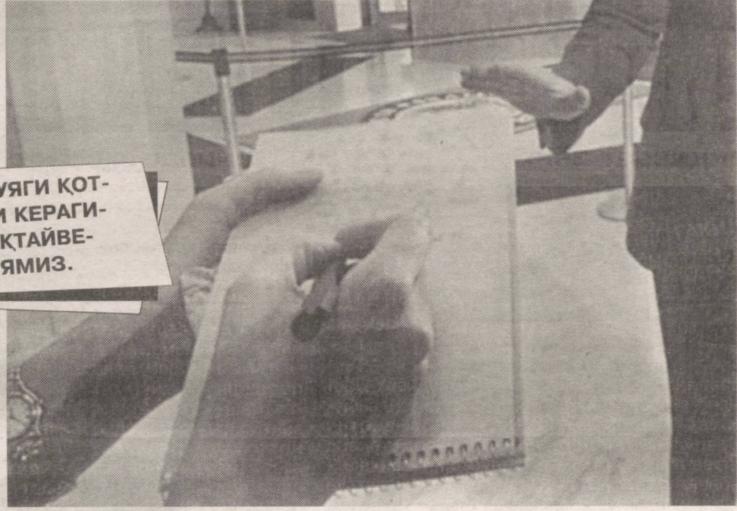
Шчербицкая шундай деган эди: «Ҳозирги ёшлар ўқтам. Карап-га, булар ҳамма балони билишади...». Бу гап бундан юз йил олдин айтилган эди. Ҳозирги ёшлар ичиди вақтни умрнинг моҳияти деб билиб изланётгандар ҳам бор. Улар ўз иске таъодди ви изланшиши билан дунёни ҳайратга солишмоқда. Бироқ ҳамма

дай «ёш иходкор» билан сухбатлашиб қолдим. Унинг ўзига берган «баҳоси»да ёши 50-60 дан ўтган чинакам истеъодлар, элнинг ардоқли шоирлари истиҳола қиладиган даражадаги манманлик сингиб кетганини кўриб даҳшатга тушдим.

— Ука, бу сайланма ҳам қишибиди! — дедим киноя билан.

«ДАҲОЛИК» КАСАЛИ

ёки айрим ёшлар орасида учраб турадиган манманлик ва худбинлик иллатлари ҳакида

замонлардаги каби ҳаётнинг лаззати ўйин-кулгуда, деб умрнинг нурли лаҳзаларини беҳуда ўтқазиб юборгувчилар ҳам бор.

Яна бир тоифа ёшлар «тўда»си борки, айрим идораларнинг эшигина уриб, ёнида кимнидир етаклаб, мен фалончиман, мен шоирман деб таъма қиладилар. Худойим-ей, иход бошқа нарса, адабиётга енгил-елли қараб бўлмайди-ку! Бадиий жижатдан ҳом, саёс асрарларни китоб қилиб чоп этиш маънавий жиноят-ку!

Баъзан ўзимиз ҳали «суяги қотмаган» ёш иходкорларни керагидан ортиқ ва асоссиз мақтайвериб осмонга чиқариб қўямыз. Яқинда шун-

— Яхшими, сизга ёқдими? — дейди «даҳо» керилиб.

— Йўқ. Сени аброр килишибиди... Сени мўрт ҳолингда синдириб қўйишибиди, — дедим.

Бола тушунмади, хафа ҳам бўлмади...

Хуллас, ҳозир ёшлар ўртасида ана шундай «китоб пойгаси» авжига чиқкан...

Шундай экан, биз ўз кусурларимизга замондан айб ахтармаслигимиз лозим. Тараққиётни айблаб бўлмайди. Бироқ, тараққиётни гўр ва жўн нарсалардан асрар ва химоя килиш барчамизинг бурчимиз. Бутун жамият аъзоларининг бурчи. Шуни унутмаслигимиз керак.

Ташриф билан келиб кетган Хитой Ҳалқ Республикасининг миллий масалалар бўйича Давлат қўймитаси вакили жаноб Те Муэр бошчилигидаги делегация аъзолари Республика байналмилал маданият марказида ҳам бўлиб, Марказ раҳбарияти ва қатор миллий-маданий марказлар фаоллари билан учрашиди.

ДЎСТ БИЛАН ОБД УЙИНГ

Шоҳида БОНУ

ФОЯТ самимий ва дўсто-на руҳда бўлиб ўтган ушбу учрашувда Марказ директори Н. Муҳаммадиев Хитой Ҳалқ Республикасининг миллий масалалар бўйича Давлат қўймитаси қонун таъкидлари билан яқиндан

танишилигини, ушбу ташкилоту РБММни олди-га қўйган мақсад ва вазифалари ўзаро бир-бираига яқин эканини, шунинг учун ҳам ушбу соҳада ҳамкорлик қилиш ва тажриба амалиши ҳар иккига томон учун ҳам фойдали эканини таъкидлadi.

миллатларро тотувликни мустаҳкамлаш максадларида ташкил этилган РБММ фаолияти, шунингдек, мустақиллик шароғати билан тобора ривожланиб бораётган 140 дан зиёд миллатларни сизнинг юртингизда ахил яшаётганини ўз қўзимиз билан маданий марказлар томонидан амалга оширилаётган тад-

бирлар тўғрисидаги маълумотлар билан атрофлича танишидилар.

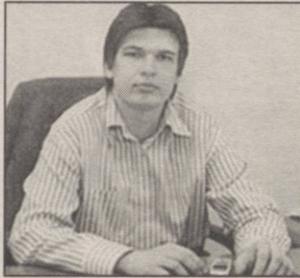
Ўзбекистонда Хитой Ҳалқ Республикаси ҳакида танишидиларни хитой, уйғур, дунгани миллий-маданий марказларининг ташкил этилган мөхмомларда катта қизиши ўйтотди.

Хитой делегацияси бошлиғи Те Муэр миллий масалалар бўйича Хитой Ҳалқ Республикаси Давлат қўймитаси фаолияти ҳакида йиғилиш иштирокчилари танишилди.

— Биз қадимий ва бой Ўзбекистон маданияти билан китоблар ва музей экспонатлари орқали танишимиз, ҳозир эса турли миллатларни сизнинг юртингизда ахил яшаётганини ўз қўзимиз билан маданий марказлар томонидан амалга оширилаётган тад-

Газетанинг олдинги сонида шу йил
14-15 ноябрь кунлари
Самарқандда бўлиб ўтган
«Демократик институтлар ва
жараёнларни ривожлантириш
ахволи ва истиқболлари:
Ўзбекистон ва Россия
тажрибаси» мавзусидаги халқаро
давра сұхбати шиширокчиларни
хориж ОАВларида эълон қилинган
айрим фикр-мулоҳазаларини
келтирган эдик. Кўшиде давра
шиширокчиларинг Кремль Орг.
интернет сайтидағи цицашлари
билин танишишида давом
этамиз.

Дмитрий МЕДНИКОВ,
Россия телерадиоси ахборот
таҳририяни директорининг
үринбосари:

— МЕНИНГ Ўзбекистондаги халқаро «давра сұхбат»ида қатнашиб, қилган хулосам шу бўлдики, биз Россияяда туриб, Ўзбекистонда кечеётган жараёнлар тўғрисида оз билишимизни, ижтимоий ва сиёсий ўзғаришлар ҳақида яхши тасаввурга эга эмас эканлигимизни англабдим. Бундай ўзғаришлардан бири,

ҲАР БИР МАМЛАКАТНИНГ ДЕМОКРАТИЯ САРИ ЎЗ ЙЎЛИ БЎЛИШИ ЛОЗИМ

якинда Президент И. Каримов томонидан мамлакат сиёсий тизимида партиялар ролини ўзгариш тўғрисида таклид кирилганни. Бундан ташқари, Ўзбекистонда мавжуд фуқаролик жамиятининг «маҳалла» институти ўзбек жамиятининг ўзига хос бирламли асосидир. У ҳар бир ўзбекнинг ҳаётида катта роль ўтайди. Албатт, анжуман бўлиб ўтган 2-3 кун ичидаги мамлакатдаги сиёсий ва иқтисадий вазиятни тўла билди олишига унайди. Лекин бизга тадбир давомида жамиятининг турли вакиллари: бошқарувчилар, сиёсатчилар, маҳаллий ўз-ўзини бошқариш органлари вакиллари билан гаплашши имконияти яратиб берилди. Тажриба алмашти, сиёсий тизим ва демократик институтлар ривожланиши жиҳатидан, Россия ва Ўзбекистондаги вазиятларни солишишира имкониятига эга бўлдик.

**Виталий ТРЕТЬЯКОВ ,
«Московские новости» ҳафтаномаси
ва «Политический класс»
журнал бош муҳаррири:**

бироз пўписа, жинек ҳайрат ҳам йўқ эмасди.

Мен бир зум сукут сақлаб турдим. Бу орада танишини бўлажак кўёвингни мол-мулкию одоб-ахлоқи,

бир кўйсин, бир...

— Хали бундай воқеалардан ҳеч ким обод бўлмади, балки... — беихтиёр тилимни тишладим.

— Нима, кўйиб қоласиз,

Орадан ойлар ўтиб ўша танишимни яна учратиб қолдим. Унинг нигоҳлари маҳзун, юз-кўзлари ҳам хавотирили эди.

— Тинчликми? — деб

БАЖГ

ВАТАННИНГ МЕХРИНИ ТҮЙИШДАДИР

“Жамият” газетаси саҳифаларида эълон қилинган “Лотереяда ўйнаган Ватан” сарлаҳали мақолани ўқиб, кўпдан буён ўзимни ҳам ўйлантириб келадиган муаммаларни муштариylар билан фикрлашмади. Ватан инсоннинг оғза номуси, иймон-этиқоди тимсоли. Наҳотки, олис ҳорижеда ялатираб шула сочаётган сароб баҳт илинжига юртдан осонгина воз кечиши мумкин бўлса?! Ахир, бу ўз туккан онангдан юз ўйриши билан баробар эмасми?

**АЙРИМ ЎРТДОШЛАРИМИЗНИНГ ЧЕТ ЭЛГА
БОРИБ ЯША УЧУН СОТИБ ОЛГАН ЛОТЕРЕЯ-
СИГА ЎТУҚ ЧИКИШНИ ЁКИ ҲОРИЖГА КИЗ
УЗАТИШНИ ЎЗЛАРИГА МАРТАБА ДЕБ
БИЛАЁТГАНЛАРИ НИХОЯТДА АЧИНАРЛИДИР.**

билимини мақтаб, олти ойдан сўнг виза юбориб, чақириб олмоқчилигигача эринимасдан сўзлади.

— Қизингиз на «ёр-ёр» садоси, на ёнида дугоналари янгаларисиз келин бўларкан-да...

— Нима бўпти, сиз ўйлаган даражада хавотирга ўрин йўқ. Хали фанимларим

демоқчизизда-а? Агар билсангиз, уларда цивилизация жуда олдинда. Ҳали кўрасис, қизим ҳамманинг ҳаваси келадиган бирим зўр бойичча келин бўлсинки...

Биз тезроқ бу нохуш сұхбатдан кутиши учун дастурхонга фотика ўқиб ўрнимиздан кўзгалдик.

сўрадим негадир ундағи холатдан ташвишланиб.

— Ўшанда нега мени қайтармадингиз. Сиз қайтарсангиз бўларди-ку? Мен аёллигимга бориби... — У йиглаб юборди. Бироздан сўнг дудуклана-дудуклана нима бўлганини айтиб берди. Кўёви ҳам, унинг оила аъзолари ҳам сал нарсага қизишиб, бакиришиб кетишаркан. Ҳатто никоҳ маросими куни кудаси “Мен бугун жуда чарчадим”, деб тўйда қатнашмабди ҳам. Бунинг устига “Тўйнинг барча ҳаражатлари ўзингдан”, деб туриб олиди...

Мана, айрим миллатдош-

МУНОСАБАТ

Менимча, “Икки ёқлама стандартлар” натижасида дин билан экстремизм тушунчасининг аракаси тириб юборилгани Американи боши берк кўчага олиб кириб кўйимоқда.

ИККИ ЁҚЛАМА СИЁСАТ

Жобир МАЛЛАБОЕВ,

Тошкент Ҳалқаро Вестминстер университети катта ўқитувчиси

ЯКИНДА АҚШ аэропортларидан бирида Американинг кўзга кўринган диний арабблари намоз ўқиб турганида терорчиликда гумон қилиниб текширудан ўтказилгани матбуотида эълон қилинган эди. АҚШнинг ақлга тўғри келмайдиган икки ёқлама сиёсати туфайли Ислом билан тероризм арашада тушунилмаётганиман!

Ҳабарларга кўра, «демократия сари событили билан қадам ташлаётган» Ирокда сўнгги хафтада американликлар томонидан конфессияларро низолар келтириб чиқарилгани натижасида 500 дан ортиқ киши ҳаётдан кўз юмган.

Агар ба каби воқеаларни санашда давом этаск,номакабул рўйхатини бошида АҚШнинг ўзи туриши керак.

Баъзан «халифлик» барпо этишғояси тарадорларни билан барча нарсада мутлақ ҳақиқка давбогар АҚШнинг гегемонлик ўрнатишига уринаётгани ўртасида үхашашник бордек туюлади. Бу иккӣояни эса мақсадга эришища ҳар қандай усуллардан фойдаланиш ҳолатлари умумлаштиради.

Ўзбекистонда Ислом экстремизми ва тероризм қандай ташки омиллар тасъири остида зимианд рағбатлантисириётганинг сабаблари аллақаёнин аниқлаб олинган.

ларимиз ҳавас қилиб юрган сөхрли диёр кўйфасидаги муҳит! Ҳалқимиз “Олдингдан оқкан сувнинг қадри йўқ”, деб бежиз айтмайди. Бизнинг элдошларимиз инсонийлик ва инсон қадрни бошларига тож қилиб киядилар. Бизнинг оталаримиз “Бугун мен учун оғир кун бўлди, ўглимнинг тўйини менсиз ўтказаверинглар”, деб шоҳона болишларга суняниб ётиши ўзига ор биладилар. Ҳаттоқи, ўнчини ўглини ўйлантираётган бўлса ҳам “Энди навбат невараларга”, деб севинади. Оллоҳ умр берса, уларни ҳам ўзи ўйлантириб, чевара кўриши ва унинг қўлидан бир пиёла сув ичиб, сўнгра “Оллоҳим, барчаси учун ўзинга шукр”, дейди. Ҳаётни мана шундай улугъ хикматларга тўлдириб яшаш баҳт эмасми!

Буғунги ёшлар ана шу ҳақда ҳам ўйлаб кўяртиларми? Айрим юртдошларимизнинг чет элга бориб яшаш учун сотиб олган лотереясига ютуқ чиқишини ёки ҳорижга киз узатишни ўзларига мартаба деб билайтгандарни нихоятда ачинадилар.

Баҳт ўзганинг миннатли пулларида эмас, баҳт – Ватаннингнин бир сиким беминнат тупрогидадир. Мана шу улуғ ҳаётнинг, она юртнинг, қинқон конинг тўкилган Ватаннинг қадрни англаб, ўзлини уннутмасдан яшашнинг ўзи чинакам баҳтиёрик-ку.

РОССИЯ ИККИ ЁҚЛАМА СТАНДАРТЛАРГА ҚАРШИ

Россия ташқи ишлар вазирлигининг расмий сайтида ёзилишича, 8 декабря Женевада инсон ҳуқуқлари бўйича БМТ Кенгашининг З-сессияси бўлиб ўтади.

МАЗКУР сессияда Россия БМТ фаолиятида инсон ҳуқуқлари ва қарорларни сиёсийлаштирумаслик бўйича «икки ёқлама стандартлар»нинг бартараф этилишига эришмоқчи.

Сессия тугаганидан сўнг унинг якунлари бўйича Россия делегацияси вакиллари мамлакат надавлат ҳуқуқни химоя қилиш ташкилотлари билан учрашув ўтказиш ниятида.

ЯНГИ ПАРТИЯ РАСМИЙ СТАТУСГА ЗГА БЎЛДИ

РИА «Новости» хабарига кўра, «Справедливая Россия: Родина/Пенсионеры/Жизнь» партияси расман рўйхатдан ўтказилди.

ЭСЛАТИБ ўтиш жоизки, мазкур партия «Родина» партияси, РПЖ (Россия турмуш партияси) ва РПП (Россия пенсионерлар партияси)нинг бирлашуви натижасидә ташкил топди. Россия Федерация Кенгashi раиси Сергей Миронов янги партия етакчиси этиб сайланди.

ЎЗАРО ҲАМКОРЛИК ДАСТУРИ ИШЛАБ ЧИҚИЛАДИ

Regnum ахборот агентлигининг хабар берисича, Жанубий Осетияда ҳукумат билан надавлат ташкилотлар ўртасида ҳамкорлик дастури ишлаб чиқилади. «БИЗ ҳалқа хизмат қўлувчилар билан ҳамкорликка тайёрмиз. Биз ўз фаолиятини ошкора, ҳалқ фаровонлиги йўлида олиб борувчи надавлат ташкилотларни қўллаб-куватлаймиз», — деди Жанубий Осетия президенти Эдуард Кокойта.

Эдуард Кокойтанинг қайд этишича, давлат томонидан учинчи секторга ҳеч

қандай тазиқ ўтказилмайди. Факат улардан республика конституцияси ва қонунларига риоя этиш талаб қилинади.

Эслатиб ўтиш жоизки, айни пайтда Жанубий Осетияда турли соҳаларда ўнлаб надавлат ташкилотлар фаолият кўрсатмоқда.

РЎЙХАТДАН ЎТКАЗИЛМАДИ

«Интерфакс» хабарига кўра, Голландиянинг «Россия бўйича ҳуқуқий ташаббус» ҳуқуқни химоя қилиш ташкилоти ҳужжатлари нотўғри расмийлаштирилган учун қайта рўйхатдан ўтказилмади.

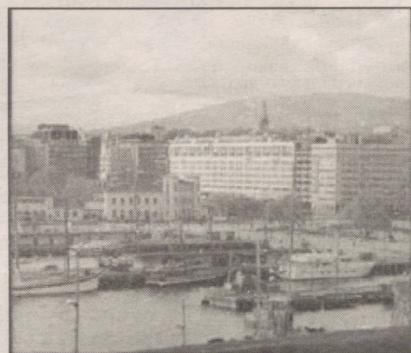

«РОССИЯ бўйича ҳуқуқий ташаббус» ташкилоти Чеченистон ахолисига белул юридик хизмат кўрсатиши билан шуғулланади. Ташкилот ҳуқуқшунослари ва тадқиқотчилари нонуний хибсга олиш, қийноққа солиш, фуқароларнинг гойиб бўлиши каби ҳолатларни ўрганиб чиқади ва мазкур ишларни Страсбургдаги инсон ҳуқуқлари бўйича Европа судига жўнатади.

Айни пайтда «Россия бўйича ҳуқуқий ташаббус» ташкилотининг Голландия, Ингушетия ва Чеченистонда офицерлари мавжуд. Human Rights Watch, Москва Хельсинки гурӯҳи, Норвегия ва Швеция Хельсинки кўмиталяри, «Мемориал» ҳуқуқни химоя қилиш маркази ва «Инсон ҳуқуқлари учун» ташкилоти ва бошқалар унинг ҳамкорлари хисобланади.

ОЗАРБАЙЖОНДА НОДАВЛАТ ТАШКИЛОТЛАР

Day.Az хабарига кўра, Озарбайжонда шу йилнинг тўқиз ойи мобайнида қарийб 4100 та юридик шахс давлат рўйхатига олинди. Улардан 3650 таси тижорат ташкилотларидир.

МАМЛАКАТ аддия вазирлигидан мълум килишларича, рўйхатга олинган нотижорат ташкилотлар 417 тани ташкил этган. Мазкур кўрсаткич ўтган йилнинг шу даврига нисбатан иккى баробар кўпдир.

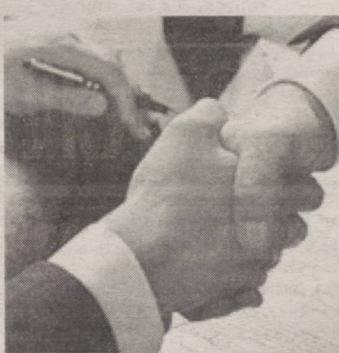
Айни пайтда Озарбайжонда давлат рўйхатига олинган надавлат ташкилотлар сони қарийб 2300 тани ташкил этади. Сўнги тўқиз ой мобайнида давлат реестрига 382 та оммавий ахборот воситалари киритилган.

Хозирда бу ерда давлат реестрига кирилтлган 2690 та ОАВ фаолият кўрсатмоқда.

БАГРИКЕНГЛИК ТАМОЙИЛЛАРИ МАВЗУИДА ДАВРА СУҲБАТИ

Lenta.ru хабарига кўра, Тверда Россия Жамоатчилик палатасининг бағрикенглик ва виждан эркинлиги масалалари комиссияси, Москва инсон ҳуқуқлари бюроси ва қатор надавлат ташкилотлар томонидан амалга оширилаётган лойиҳа доирасида «Фуқаролар ўртасида миллатлараро ва диний муносабатлар соҳасида бағрикенглик тамойиллари» мавзуида давра суҳбати ўтказилди.

ДАВРА суҳбати иштирокчилари миллатлараро ва диний муносабатлар соҳасида қатор муаммолар, жумладан, диний ва этник муросасизлик ҳолатларининг кўпайиши билан боғлиқ сабаблар мавжудлигини, шунингдек, диний таълим даражасининг нихоятда пастлигини қайд этишиди.

Давра суҳбати давомида бағрикенглик ва анъанаий ахлоқ шакллари, ёш авлодни бошқа этник ва диний гурӯҳлар вакилларига хурмат руҳида тарбиялаш каби масалалар мұхокама этилди.

Спорт

Ўзбекистон баскетбол терма жамоаси XV Осиё ўйинлари доирасида дастлабки галабани кўлга киритди. Улар фаластинлик рақибларини 78-60 ҳисобида мағлубиятга учратишди. Рауф Иниев мураббийлигидаги футболчиларимиз эса Бирлашган Араб Амирликлари жамоаси устидан ишончили галабани кўлга киритишди. Ҳужумчи Александр Гейрихнинг иккита голи эвазига ҳамортларимиз ўз дарвозаларидан битта тўп олиб чиқишиди.

ҚАТАРДА БАҲСЛАР БОШЛАНДИ

ЧОРШАНБА куни эрталаб мамлакатимиз делегациясининг асосий қисми — сүзиш, бокс, шахмат, велоспорт, спорт гимнастикаси, дзюдо, ўқотиш, оғир атлетика, боулинг, теннис, гандбол турлари вакиллари Тошкент — Шаржа — Доха йўналишида парвоз килиши. Шунингдек, 2,4,6,9 декабрда ҳам қолган спортичлар Осиё ўйинларида иштирок этиш учун йўлга чиқишиди.

Ўзбекистон вакиллари бу йилги баҳсларда шахмат, триатлон, трамплин, гандбол, боулинг, ушу каби спорт турларидан илк бора иштирок этадилар. Доҳада Ватанимиз шаънини 243 нафар спортич ҳимоя қиласди.

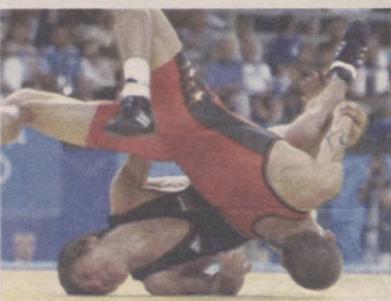
Осиё ўйинларидан ҳамма ҳам медал-

лар билан қайтишни хоҳлади. Шу ўринда бокс, байдарка ва каноэда эшак эшиш, эркин кураш, енгил атлетика, сүзиш, юнон-рум кураши, дзюдо, академик эшак эшиш, карате, шахмат каби спорт турларидан мамлакатимиз спортичлари энг кўп соврини ўринларни кўлга киритиши мутахассислар томонидан этироф этилмоқда. Бинобарин, Ўзбекистон терма жамоасига асосий олтин медалларни ҳам шу турлар тадқим этиши, шубҳасиз.

Кўп сонли ўзбекистонлик спорт ишкабозлари спортичларимизнинг Ватанимизга ёруғ юз билан, шода-шода медаллар билан қайтиб келишига ишонади ва уларга мусобакаларда омад тилайди!

Бугун XV Осиё ўйинларининг тантанали очилиш маросими бўлиб ўтади.

ОБУНА — 2007

“Жамият” — Сизнинг газетангиз!

Республикамизда даврий нашрларга обуна давом этилмоқда. Ҳар ким ўзига маъкул бўлган газета ва журнallарга ёзилиб, келгуси йилда доимий мутолаа қилишга бел боғлаяти.

ОММАВИЙ аҳборот воситалари сафидан яқинда ўрин олган «Жамият» ижтимоий-сиёсий газетаси кўпчилик этибoriga тушди. Унинг саҳифаларида тури маколалар бизга манзур бўлаяти. Айниқса, «Муносабат», «Тафаккур», «Тарих саҳифаларида» каби рукнларда чоп этилаётган сермазмун, таҳлилий маколалардан ўзимизга керакли маълумотларни оламилди.

«Жаҳон айвони» саҳифасида эса турли мамлакатларда соид бўлаётган ижтимоий-сиёсий вазият батафсил ёритилаётгани этибoriga тортмоқда. Утган сонларда чоп этилаётган фалсафа фанлари номзоди Баҳодир Умаровнинг «Фарб тамаддунининг келажаги борми?» сарлавҳали мақолосини ўқиб, ижтимоий-сиёсий мавзудаги маколаларга ихlosимиз янада ортди ва «Жамият» газетасига обуна бўлишига қарор қўйдик.

Газетанинг келгуси сонларида ҳам сермазмун, мушоҳдаларга бой мақолаларни ўқиймиз, деган умиддамиш.

Шуҳрат МУСЛИМОВ,

«Тошкент ташкилори алоқалар ва давлат таъминоти» шўбба корхонаси раҳбари.

Нашр индекси — 131

МУАССИСЛАР

Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти Ўзбекистон Республикаси Президенти хузурида давлат ва жамият курилчиси академииси Ўзбекистон Республикаси Нодавлат нотижкорат ташкилотлар миллий ассоциацияси Ўзбекистон мустақил босма оммавий аҳборот воситалари ва аҳборот агентликларини ривожлантириш ва қўллаб-куватлаш жамоатчилик фонди

Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси Тадбиркорлар ва ишлармонлар ҳаракати — Узбекистон Либерал-демократик партияси «Фуқаролик жамияти — Гражданское общество — Civil society» журнали

ЖАМОАТЧИЛИК КЕНГАШИ

Нигматилла АБДУЛЛАЕВ Шарбат АБДУЛЛАЕВА Райно ЗАРИПОВА Худоёр МАМАТОВ Гулнора МАРУФОВА Киём НАЗАРОВ Фозилжон ОТАХОНОВ Мухаммадиосуф ТЕШАБАЕВ Шоира УМАРОВА Маъруфжон УСМОНОВ Нозим БАҲИБУЛЛАЕВ Жамолиддин ХАКИМОВ Алишер ШАЙХОВ Баҳодир ЭРГАШЕВ Сохибжон КОБИЛОВ

Қархонон ҚУРОНБОЕВ
Беҳзод ХОТАМОВ

БОШ МУҲАРРИР

Сироҷиддин РАУПОВ

НАВБАТЧИ МУҲАРРИР

Норбобо ШАКАРОВ

ДИЗАЙНЕР

Гулноза ТОЖИЕВА

МУСАХХИХ

Аслиддин САТТОРОВ

НАВБАТЧИ

Сайидодил САЙИДИСЛОМОВ

«Шарқ» нашриёт акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.

Манзил: Буюк Турон кўчаси, 41, Буюртма рақами 1-1379 Тираж: 2000

Газета «Фуқаролик жамияти — Гражданское общество — Civil society» журналининг ҳафталиқ иловаси.

Газета Ўзбекистон матбуот ва аҳборот агентлигига 2006 йил 503-рекам билан рўйхатга олинган.

Таҳририят манзили: Тошкент шаҳри Ўзбекистон шоҳчӯчаси 45 ўй.

Маълумот учун телефонлар:

132-60-98, 132-60-74.

Электрон почта: jamiat@mail.ru

«Жамият» дан олинган маълумотларда манба сифатида газета номи курсатилиши шарт.

Топшириш вақти: 23.45

МАРАФОН ҚИЗГИН ПАЛЛАДА

Элмурод ЭГАМҚУЛОВ

Конституциямизнинг 14 йилигига бағишланган ўтказилётган

Уммамлакат

марапонининг биринчи

йўналиши (Наманган —

Хива) шитирокчилар бугун

Гулстон шаҳри марказидан мусобақани давом этирадилар.

ИККИНЧИ йўналиши (Термиз — Хива) вакиллари эса

Гузор туманидан старт оладилар.

Марафончилар Ўзбекис-

тоннинг қайси шаҳар ва туманида бўлмасин, уларни кутиб олиш ва рағбатлантириш муносиб равишда ўтказилмоқда. Ёшлар билан мадданий тадбирлар, давра сұхбатлари ташкил этилиб, иштирокчиларнинг кўнгилли дам олишлари учун барча шароитлар яратилияпти.

Уммамлакат оммавий югуриш марафонини ташкил этишида Маданият ва спорт ишлари вазирлиги, вилоят ва шаҳар юқимликлари, Ички ишлар вазирлиги, Хотин-қизлар кўмитаси, Соғлиқни саклаш вазирлиги ва бошқа қатор ташкиллар бош-кош бўлмоқда.

Биласизми?

ДУНЁ КАБИ КЎҲНА

Терапевтик хусусиятга эга бўлган ажойиб

ўсимликлардан бири —

алоз-вера ҳалқ табобатида камидা

5 минг йилдан бери ишлатилиб келинади.

Дилфуза КЎЗИЕВА

ракли мөтёлрларда мавжудлиги билан изоҳлашиди. Табиатда бу ўсимликнинг 200 дан ортиқ тури мавжуд. Аммо факаттинг унинг Алоэ Барбаденсис Миллео ёки бошқача айтганда алоэ-вера — ҳақиқий алоғина чин маънода ажойиб «шифокор» сифатида табобатда ва косметологияда кенг кўлланилади. Яраларни битирishi, антисептик, терини юмшатувчи ва намлантiruvchi ху-

сусиятлари босис алоэдан парваришида ишлатиладиган косметика ва доривор воситалар ишлаб чиришда фойдаланилади. Шифокор тавсияси ва у белгилаб берган меъёлрларда алоэ шарбат ичб туриш эса овқат ҳазил тизими ҳамда бутун организмга ижобий таъсир кўрсатади.